

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.3.2025
COM(2025) 122 final

2025/0122 (NLE)

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

**de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin
consolidarea industriei europene de apărare**

(Text cu relevanță pentru SEE)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Temeiurile și obiectivele propunerii

Agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei a marcat revenirea dramatică a conflictului teritorial și a războiului de mare intensitate pe teritoriul european. Această schimbare structurală în domeniul securității și apărării europene, precum și în cel al geopoliticii europene a determinat statele membre să își regândească planurile și capacitățile de apărare.

Șefii de stat sau de guvern din UE, reuniți la Versailles în zilele de 10 și 11 martie 2022, s-au angajat să „consolideze capabilitățile europene de apărare” în contextul agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei. Aceste obiective au fost reiterate în Busola strategică pentru securitate și apărare. Uniunea a adoptat două instrumente de urgență pentru a face față consecințelor imediate ale războiului de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei, și anume Regulamentul de instituire a unui instrument pentru consolidarea industriei europene de apărare prin achiziții publice în comun (EDIRPA)¹ și Regulamentul privind sprijinirea producției de muniții (ASAP)². Având în vedere continuarea de către Rusia a războiului său de agresiune, la 5 martie 2023, Comisia și Înalta Reprezentantă au prezentat, de asemenea, o strategie privind industria europeană de apărare (EDIS)³, care a evidențiat faptul că statele membre continuă să facă achiziții în principal pe cont propriu și din afara Uniunii. Această observație a fost confirmată de raportul privind viitorul competitivității europene, elaborat de profesorul Mario Draghi⁴. În consecință, EDIS a subliniat necesitatea ca statele membre să cheltuiască mai mult, mai bine, împreună și pe plan european, pentru a inversa tendințele negative care afectează baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB) și pentru a spori în mod eficace nivelul de pregătire al industriei europene de apărare.

La aceeași dată, Comisia a prezentat, de asemenea, propunerea referitoare la un program privind industria europeană de apărare (EDIP) pentru a începe punerea în aplicare a EDIS și pentru a aborda consecințele structurale ale noului context de securitate al Europei.

Acest context de securitate a continuat însă să se deterioreze drastic și brutal începând din primele zile ale anului 2025. UE și statele sale membre se confruntă în prezent cu intensificarea agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei și cu o amenințare tot mai mare la adresa securității din partea Rusiei. De asemenea, este clar acum că această amenințare va persista în viitorul apropiat, având în vedere faptul că Rusia a trecut la o economie de război care îi permite să își sporească rapid capabilitățile militare și să își refacă stocurile. Prin urmare, Consiliul European a subliniat, în concluziile sale din 6 martie 2025, că „*[r]ăzboiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia asupra securității europene și mondiale într-un mediu în schimbare reprezintă o provocare existențială pentru Uniunea Europeană*”.

¹ [Regulamentul - UE - 2023/2418 - RO - EUR-Lex](#)

² [Regulamentul - 2023/1525 - RO - EUR-Lex](#)

³ Comunicare comună către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: „O nouă strategie privind industria europeană de apărare: asigurarea capacității de reacție rapidă a UE prin intermediul unei industrii europene de apărare reactive și reziliente”.

⁴ Viitorul competitivității europene: raport de Mario Draghi, septembrie 2024.

Totodată, este clar că Statele Unite, în mod tradițional un aliat puternic, consideră că sunt prea angajate în Europa și că au nevoie să se reechilibreze, reducându-și rolul istoric de principal garant al securității.

În pofida creșterii recente a cheltuielilor pentru investiții în domeniul apărării efectuate de statele membre, nivelurile actuale ale investițiilor rămân nesatisfăcătoare, neputând să compenseze investițiile insuficiente din trecut și nici să răspundă rapid nevoilor masive de produse din domeniul apărării pentru a descuraja în mod autonom amenințarea tot mai mare reprezentată de Rusia.

Având în vedere înrăutățirea rapidă și fără precedent a mediului său de securitate și amenințarea pe care această situație o reprezintă pentru cetățenii și economia UE, Uniunea și statele sale membre trebuie să își intensifice imediat și masiv eforturile de a investi în propria capacitate industrială, pentru a-și asigura astfel o mai mare autonomie în domeniul apărării. În acest context, la 6 martie 2025, Comisia a prezentat Consiliului European un plan de reînarmare a Europei („ReArm Europe”) cu 5 piloni. Scopul acestui plan este de a aborda urgența situației prin deblocarea unor fonduri de până la 800 de miliarde EUR.

Prezenta propunere de regulament este unul dintre pilonii acestui plan și vizează mobilizarea bugetului Uniunii pentru a sprijini și a accelera investițiile naționale prin intermediul unui nou instrument financiar al UE (Regulamentul de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare).

Al doilea pilon este reprezentat de activarea clauzei derogatorii naționale din Pactul de stabilitate și de creștere, care va sprijini investițiile și cheltuielile publice ale statelor membre în domeniul apărării.

Al treilea pilon, și anume evaluarea la jumătatea perioadei a politicii de coeziune, le va oferi statelor membre posibilități și stimulente suplimentare pentru a majora finanțarea acordată sectorului apărării în cadrul programelor politicii de coeziune.

Al patrulea și al cincilea pilon vizează mobilizarea capitalului privat prin accelerarea uniunii economiilor și investițiilor și prin intermediul Băncii Europene de Investiții.

Acest plan a fost salutat în unanimitate de Consiliul European.

În plus, Comisia și Înalta Reprezentantă au prezentat, de asemenea, împreună cu prezentul proiect de regulament, o Carte albă privind viitorul apărării europene. Aceasta oferă un cadru pentru planul „ReArm Europe”, pledând pentru o creștere rapidă și substanțială fără precedent a investițiilor europene în domeniul apărării. Cartea albă stabilește măsurile necesare pentru a reconstrui apărarea europeană, pentru a sprijini Ucraina, pentru a aborda deficiențele critice în materie de capacități și pentru a stabili o bază industrială de apărare puternică și competitivă.

Este probabil ca amploarea și rapiditatea creșterii cheltuielilor pentru capacitățile industriale de apărare necesare din partea statelor membre și sprijinite de planul „ReArm Europe” să aibă, în viitorul apropiat, un impact major asupra finanțelor publice naționale într-un moment în care bugetele mai multor state membre continuă să fie sub presiune.

Prin urmare, instrumentul SAFE propus Consiliului de Comisia Europeană este un instrument de urgență temporar prin care Uniunea le poate acorda statelor membre asistență financiară sub formă de împrumuturi pentru a le permite să realizeze investițiile publice urgente și majore în baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB) care se impun în

această situație excepțională. Instrumentul are ca scop promovarea achizițiilor publice în comun, permițându-le statelor membre să avanseze în ceea ce privește creșterea eficienței pieței în sectorul apărării.

Instrumentul le va oferi statelor membre împrumuturi în valoare de până la 150 de miliarde EUR pentru investiții în domeniul apărării, ceea ce le va permite să achiziționeze capacități de apărare în domeniile prioritare identificate de Consiliul European. Instrumentul nu numai că va oferi vizibilitate industriei de apărare a Uniunii, ci va permite și o creștere rapidă a capacității sale de producție, va îmbunătăți disponibilitatea în timp util a produselor din domeniul apărării și va accelera dezvoltarea de noi produse din domeniul apărării sau modernizarea celor existente. Domeniile prioritare în cauză sunt apărarea antiaeriană și antirachetă, sistemele de artilerie, rachetele și munițiile, dronele și sistemele antidrone, factorii de sprijin strategici și protecția infrastructurii critice, inclusiv în ceea ce privește spațiul, soluțiile de securitate cibernetică în domeniul apărării, inteligența artificială și războiul electronic, precum și mobilitatea militară.

Această abordare bazată pe achiziții publice în comun le va aduce beneficii statelor membre, deoarece acestea vor fi în măsură să își reducă costurile, să își sporească eficiența în privința cheltuielilor pentru apărare, precum și să îmbunătățească în mod semnificativ interoperabilitatea forțelor lor armate.

Unul dintre principalele beneficii suplimentare ale acestei inițiative este acela că ea le va permite statelor membre să furnizeze imediat echipamente militare Ucrainei, ceea ce ar trebui să ajute statele membre să sporească masiv sprijinul pe care îl acordă eforturilor de război ale acestei țări. Instrumentul SAFE le va permite statelor membre să realizeze în mod decisiv și colectiv investițiile substanțiale necesare pentru a face față actualului mediu de securitate și le va stimula să colaboreze în acest scop. Prin mobilizarea și dezvoltarea în continuare a EDTIB, instrumentul SAFE va asigura competitivitatea acestuia pe termen lung.

Instrumentul SAFE ar trebui să fie accesibil tuturor statelor membre care doresc să își majoreze în mod semnificativ investițiile pentru apărare în EDTIB și care se angajează să facă acest lucru prin eforturi de colaborare. Instituirea instrumentului SAFE reprezintă încă o expresie tangibilă a solidarității Uniunii, în care statele membre sunt de acord să se sprijine reciproc prin intermediul Uniunii, punând la dispoziție resurse financiare suplimentare cu ajutorul împrumuturilor.

- **Coerența cu dispozițiile de politică deja existente în domeniul de politică vizat**

Sprijinul acordat în cadrul instrumentului SAFE va fi compatibil și complementar cu inițiativele de colaborare existente ale UE în domeniul politicii industriale de apărare.

El va completa principalul program al UE în acest domeniu de politică, și anume Fondul european de apărare (FEA). Instrumentul SAFE se va baza, de asemenea, pe experiența dobândită în contextul altor programe ale UE, cum ar fi EDIRPA sau ASAP. Instrumentul SAFE este pe deplin compatibil cu obiectivele prezentate în EDIS legate de sporirea gradului de pregătire a industriei europene de apărare și ar trebui să contribuie la atingerea Țintelor sale menționate mai sus. De asemenea, el ar trebui să fie completat de EDIP, de îndată ce acesta din urmă va fi adoptat, cu prioritatea necesară, de către colegiitori.

EDIP ar urma să prevadă în special cadre de cooperare voluntară, cum ar fi Structura pentru un program european de armament (SEAP) și Proiectul european de interes comun în domeniul apărării (EDPCI), care pot oferi modalități de facilitare a eforturilor de colaborare

urmărite de statele membre în cadrul instrumentului SAFE. În fine, instrumentul SAFE face parte din planul mai amplu „ReArm Europe”, prezentat de președinta Comisiei Europene la 4 martie 2025.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Instrumentul SAFE se va baza pe experiența SURE și a Mecanismului de redresare și reziliență, oferindu-le statelor membre un mecanism bazat pe împrumuturi pentru a le ajuta să își pună în aplicare planurile de investiții în vederea sprijinirii industriei de apărare a Uniunii. Prin condiționarea împrumuturilor UE de realizarea de achiziții publice în comun și de punerea în aplicare a planurilor respective, instrumentul SAFE va încuraja statele membre să investească în propriile lor capacități de producție în domeniul apărării, promovând totodată o abordare europeană coordonată a investițiilor industriale în domeniul apărării.

Instrumentul SAFE va genera sinergii cu politica de apărare a UE și cu punerea în aplicare a Busolei strategice pentru securitate și apărare. Ca și celelalte inițiative din domeniul politicii industriale de apărare, instrumentul SAFE va fi implementat în deplină concordanță cu planul UE de dezvoltare a capacităților (PDC), care identifică prioritățile în materie de capacități de apărare la nivelul UE, precum și cu procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea (CARD), care, printre altele, identifică noi oportunități de cooperare în domeniul apărării.

În fine, instrumentul SAFE va completa, de asemenea, inițiativele UE de sprijinire a Ucrainei, cum ar fi Fondul de asistență pentru Ucraina, Mecanismul pentru Ucraina, Instrumentul de sprijin pentru Ucraina sau Mecanismul de cooperare în materie de împrumuturi pentru Ucraina. Prin punerea la dispoziția statelor membre a 150 de miliarde EUR pentru achizițiile publice în comun de produse din domeniul apărării, Uniunea va consolida capacitatea statelor sale membre de a transfera mai multe capacități de apărare Ucrainei, în special prin furnizarea imediată și ulterioară de materiale din stocurile lor naționale.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temeiul juridic**

Temeiul juridic pentru prezentul instrument este articolul 122 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Deteriorarea brutală a contextului de securitate al Uniunii de la începutul anului 2025 este un eveniment brusc și excepțional, cu un impact masiv și potențial perturbator asupra aprovizionării cu produse din domeniul apărării care sunt esențiale pentru interesele de apărare și securitate ale Uniunii și ale statelor sale membre, ceea ce va avea probabil efecte grave asupra finanțelor publice ale statelor membre, necesitând răspunsuri colective într-un spirit de solidaritate. Prin intermediul instrumentului SAFE, Consiliul, într-un spirit de solidaritate între statele membre, ar decide să pună la dispoziția statelor membre care doresc să îl utilizeze un mecanism de asistență financiară adaptat pentru a face față contextului geopolitic fără precedent și provocărilor conexe în materie de siguranță publică, ce justifică intervenția în temeiul articolului 122 din TFUE ca instrument de urgență. Acest mecanism le va permite statelor membre să efectueze rapid cheltuieli publice în beneficiul bazei industriale și tehnologice de apărare europeană (EDTIB), cu scopul de a atenua cât mai curând posibil dificultățile grave care decurg din această situație, legate de aprovizionarea cu produse din domeniul apărării.

Organizarea și gestionarea mecanismului de împrumuturi îi permit Consiliului să furnizeze, în mod temporar și ad-hoc, la propunerea Comisiei, asistență financiară din partea Uniunii unui

stat membru care se confruntă cu dificultăți sau care este serios amenințat de dificultăți grave cauzate de dezastre naturale sau de evenimente excepționale situate în afara controlului său, sub rezerva anumitor condiții, precum contextul de securitate excepțional și fără precedent. Componenta de creditare a instrumentului SAFE s-ar baza pe acest temei juridic.

Articolul 122 din TFUE reprezintă temeiul juridic adecvat pentru asistența financiară acordată ca răspuns la situații de criză sau la evenimente excepționale și nu se limitează la crizele de natură financiară sau la cele legate de stabilitatea financiară. Consiliul dispune de o marjă largă de apreciere pentru a evalua dacă este sau nu necesar să se recurgă la acest instrument într-un context de urgență. În trecut, Consiliul a utilizat această dispoziție pentru a oferi asistență financiară statelor membre care se confruntau cu creșteri bruște și excepționale ale cheltuielilor publice, de exemplu în timpul pandemiei de COVID-19, când această asistență a contribuit la menținerea locurilor de muncă (Instrumentul SURE)⁵. În mod similar, Consiliul are dreptul să invoce această dispoziție în actualul context excepțional de securitate pentru a oferi asistență financiară, prin intermediul instrumentului SAFE, statelor membre care au nevoie să facă investiții urgente și masive în capacitățile europene de producție în domeniul apărării, prin achiziții publice în colaborare, consolidându-și astfel propriile capabilități militare.

- **Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)**

Măsurile planificate în cadrul prezentei inițiative sunt pe deplin conforme cu principiul subsidiarității. Uniunea se confruntă cu o situație de urgență care ar putea afecta toate statele membre și care necesită o combinație de acțiuni la nivelul Uniunii și la nivelul statelor membre pentru a extinde rapid EDTIB și a asigura astfel o capacitate de producție suficientă și autonomă în ceea ce privește produsele din domeniul apărării. Acest instrument contribuie, la nivelul Uniunii, la satisfacerea necesității urgente a statelor membre de a răspunde nevoilor sporite în materie de cheltuieli publice destinate producției de echipamente de apărare din statele membre și din Ucraina și completează eforturile pe care statele membre le vor depune la nivel național. El ține seama de faptul că EDTIB va rămâne în mare măsură adaptată pentru timpul de pace, date fiind opțiunile politice și bugetare exprimate de statele membre în ultimele decenii de a utiliza dividendul păcii, într-un context geopolitic diferit, în alte scopuri societale, precum și nevoia de a le permite să se adapteze la deteriorarea drastică a contextului geopolitic.

În plus, o acțiune la nivelul Uniunii va avea valoarea suplimentară de a asigura o creștere a EDTIB care să fie benefică pentru toate statele membre. Într-adevăr, având în vedere necesitatea urgentă ca statele membre să facă față amenințărilor actuale la adresa securității și având în vedere tendința predominantă subliniată în Strategia privind industria europeană de apărare, există un risc sistemic pentru UE ca statele membre să își sporească substanțial investițiile în domeniul apărării într-un mod necoordonat și în cea mai mare parte în beneficiul unor producători din domeniul apărării situați în afara UE. O astfel de abordare necoordonată ar conduce probabil la ineficiențe semnificative în materie de cheltuieli publice, la o creștere în spirală a prețurilor la echipamentele de apărare și, eventual, la excluderea statelor membre cu o putere de cumpărare limitată. În plus, o astfel de abordare necoordonată ar exacerba fragmentarea EDTIB, subminându-i grav competitivitatea pe termen lung. Prin urmare, există justificări economice și politice convingătoare pentru promovarea cooperării și

⁵ Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020 privind instituirea unui instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) ca urmare a epidemiei de COVID-19.

a achizițiilor publice în comun în rândul statelor membre, în conformitate cu obiectivele prezentate în EDIS. În acest context, acțiunea la nivelul UE este esențială pentru a asigura solidaritatea între statele membre și pentru a garanta accesul acestora la o EDTIB competitivă și eficientă.

Se preconizează că efectul combinat al unui nivel masiv de investiții și al unei astfel de agregări a cererii va conduce la o defragmentare foarte substanțială a EDTIB și la o creștere foarte semnificativă a capacităților sale de producție. Un astfel de semnal va permite într-adevăr EDTIB să declanșeze o creștere suficientă și proporțională. În prezent nu există, și nu va exista nici în viitorul apropiat, un alt instrument la nivelul UE care să dispună de o capacitate financiară suficientă pentru a declanșa un astfel de semnal de cerere la nivelul industriei.

În plus, o acțiune la nivelul Uniunii permite introducerea unor derogări specifice de la Directiva 2009/81/CE privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității, cu scopul de a crea condițiile necesare pentru facilitarea și accelerarea achizițiilor publice în comun de produse din domeniul apărării care implică asistență financiară acordată în cadrul acestui instrument, contribuind astfel la soluționarea situației de urgență care justifică utilizarea instrumentului.

- **Proportionalitate**

Propunerea respectă principiul proporționalității. Ea nu depășește ceea ce este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor urmărite de instrument.

Derogările de la Regulamentul financiar, de la Directiva 2006/112/CEE și de la Directiva 2009/81/CE sunt strict legate de utilizarea asistenței financiare furnizate de acest instrument și vor fi limitate la perioada în care instrumentul își produce efectele.

- **Alegerea instrumentului**

Prezentul act ia forma unui regulament, deoarece creează un nou instrument specific și temporar, care ar putea fi utilizat de orice stat membru și care trebuie să fie obligatoriu în toate elementele sale și să fie direct aplicabil în toate statele membre. Forma unui regulament a fost utilizată în toate actele care implică articolul 122 din TFUE.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările ex post/verificările adecvării legislației existente**

Deoarece propunerea a trebuit să fie elaborată în regim de urgență pentru a putea fi adoptată la timp de Consiliu, nu s-a putut realiza o consultare a părților interesate.

- **Consultările cu părțile interesate**

Deoarece propunerea a trebuit să fie elaborată în regim de urgență pentru a putea fi adoptată la timp de Consiliu, nu s-a putut realiza o consultare a părților interesate.

- **Evaluarea impactului**

Având în vedere caracterul urgent al propunerii, nu a fost efectuată o evaluare a impactului.

- **Drepturile fundamentale**

Dreptul la viață și dreptul la libertate și la siguranță sunt consacrate la articolele 2 și 6 din Carta drepturilor fundamentale. Siguranța publică este, de asemenea, un motiv imperativ de interes general.

În plus, consolidarea capacității statelor membre de a apăra integritatea teritoriului lor și securitatea cetățenilor UE contribuie la protejarea celor mai fundamentale drepturi ale acestora din urmă.

Regulamentul asigură un echilibru adecvat între protecția acestor drepturi fundamentale și a obiectivului public prioritar privind siguranța publică și alte drepturi fundamentale, cum ar fi libertatea de a desfășura o activitate comercială și libertatea contractuală, care sunt prevăzute la articolul 16 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. În special, regulamentul prevede posibilitatea de a modifica în mod substanțial un acord-cadru existent în temeiul Directivei 2009/81/CE. Cu toate acestea, o astfel de posibilitate este condiționată de acordul prealabil al întreprinderii cu care a fost încheiat acordul-cadru în cauză.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Comisia ar trebui să poată contracta împrumuturi pe piețele financiare în conformitate cu strategia de finanțare diversificată.

Instrumentul SAFE va lua forma unui sistem de creditare în valoare de până la 150 de miliarde EUR, susținut de o garanție din partea Uniunii în temeiul articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul privind CFM, asigurându-se totodată faptul că datoria contingentă a Uniunii care decurge din instrument este compatibilă cu constrângerile bugetare ale Uniunii, în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul privind CFM și cu Decizia 2020/2053 a Consiliului.

Prezentul regulament prevede garanții pentru a asigura soliditatea financiară a sistemului:

- o abordare riguroasă și conservatoare a gestiunii financiare;
- o structură a portofoliului de împrumuturi care să limiteze riscul de concentrare, expunerea anuală și expunerea excesivă față de oricare stat membru, asigurând, în același timp, resurse suficiente pentru statele membre care au cea mai mare nevoie de sprijin și
- posibilități de reînnoire a creditelor.

Având în vedere caracterul temporar al sistemului de finanțare a instrumentului SAFE, termenul pentru depunerea cererilor de plată a ultimei tranșe a împrumuturilor va fi data de 31 decembrie 2030.

5. ALTE ELEMENTE

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Articolul 1 din propunerea de regulament al Consiliului prevede instituirea Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare. Acest instrument are un caracter ad-hoc și temporar, având în vedere temeiul său juridic. El ar urma să ofere asistență financiară în temeiul articolului 223 din Regulamentul

financiar, în sprijinul statelor membre care se confruntă cu necesitatea de a realiza investiții publice urgente și majore pentru a sprijini industria europeană de apărare.

Articolul 2 din propunerea de regulament prevede definițiile care trebuie aplicate în sensul regulamentului, în special definițiile privind produsele din domeniul apărării sau achizițiile publice în comun.

Articolul 3 din propunerea de regulament subliniază caracterul complementar al instrumentului SAFE. Acesta ar trebui să completeze eforturile întreprinse de statele membre la nivel național și să le permită acestora să accelereze investițiile în mod coordonat.

Articolul 4 din propunerea de regulament stabilește condițiile de activare a instrumentului. Statele membre pot solicita asistență financiară în cazul în care intenționează să efectueze activități, cheltuieli și măsuri prin achiziții publice în comun, cu scopul de a sprijini adaptarea EDTIB la schimbările structurale.

Articolul 5 din propunerea de regulament stabilește faptul că asistența financiară acordată în cadrul instrumentului SAFE propus va lua forma unui împrumut acordat statului membru în cauză.

Articolul 6 din propunerea de regulament stabilește valoarea maximă a asistenței financiare din partea Uniunii care poate fi acordată prin instrumentul SAFE și specifică o dată până la care cuantumul împrumuturilor pot fi aprobate de Comisie pe baza prezentării unui plan. Este vorba despre o sumă de până la 150 de miliarde EUR.

Articolul 7 din propunerea de regulament stabilește conținutul și procesul de transmitere a planului de investiții pentru industria europeană de apărare pe care vor trebui să îl prezinte Comisiei statele membre care doresc să beneficieze de asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE. Comisia va aplica un proces în trei etape. În prima etapă, Comisia va lansa o cerere de exprimare a interesului, solicitând statelor membre interesate să prevadă un obiectiv pentru asistența financiară solicitată, precum și un quantum orientativ maxim și unul minim al împrumutului. Termenul pentru depunerea cererilor de exprimare a interesului nu ar trebui să depășească două luni de la intrarea în vigoare a regulamentului. În a doua etapă, Comisia le notifică statelor membre interesate, în termen de două săptămâni de la încheierea termenului de depunere, alocările provizorii ale cuantumulor împrumuturilor disponibile pentru fiecare stat membru. În a treia etapă, statele membre interesate își prezintă planul de investiții pentru industria europeană de apărare în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a regulamentului.

Planul de investiții pentru industria europeană de apărare va include în special o descriere a activităților, cheltuielilor și măsurilor planificate de statul membru în cauză și pentru care solicită asistență financiară, precum și, mai ales, o descriere a necesarului de produse din domeniul apărării legat de domeniile de investiții prezentate în concluziile Consiliului European din 6 martie 2025 și a măsurilor pe care statul membru în cauză intenționează să le pună în aplicare pentru a respecta condițiile incluse în regulament și obligațiile care îi revin în temeiul dreptului UE.

Articolul 8 din propunerea de regulament stabilește procedura pentru acordarea rapidă a asistenței financiare statelor membre. În urma unei cereri din partea unui stat membru, însoțită de un plan de investiții pentru industria europeană de apărare, justificat în mod corespunzător, Comisia ar urma să evalueze planul respectiv pentru a verifica dacă îndeplinește condițiile prevăzute în prezentul regulament. În decizia de punere în aplicare a Comisiei ar trebui

incluse elemente precum cuantumul, valoarea potențialei prefinanțări și evaluarea planului de investiții pentru industria europeană de apărare. În decizia sa de punere în aplicare, Comisia trebuie să ofere o explicație suficientă a evaluării sale, în special în cazul în care ar decide să nu acorde asistență financiară unui stat membru. Acest articol stabilește, de asemenea, condițiile în care Comisia poate lansa o nouă cerere de exprimare a interesului înainte de 31 decembrie 2026, în cazul în care rămân sume disponibile.

Articolele 9-13 din propunerea de regulament conțin normele de procedură pentru punerea la dispoziție și implementarea sprijinului sub formă de împrumuturi acordat în cadrul instrumentului SAFE. Mai precis, articolele respective se referă la normele privind acordurile operaționale, operațiunile de împrumut și de credit, prefinanțarea, normele privind plata și suspendarea împrumuturilor, precum și normele prudențiale aplicabile portofoliului de împrumuturi din cadrul instrumentului.

Articolele 14 și 15 din propunerea de regulament stabilesc norme privind controalele, auditurile și raportarea.

Articolul 16 din propunerea de regulament stabilește condițiile de eligibilitate pe care trebuie să le îndeplinească un stat membru care beneficiază de asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE atunci când participă la o achiziție publică în comun. Este vorba, în special, despre condițiile de participare pentru contractanții și subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun sprijinite de instrumentul SAFE, precum și de condițiile specifice legate de produsele care fac obiectul achizițiilor publice în comun sprijinite de instrumentul SAFE.

Articolul 17 din propunerea de regulament stabilește normele în temeiul cărora contractanții sau subcontractanții din alte țări terțe decât statele SEE-AELS și Ucraina pot participa la achizițiile publice în comun sprijinite de instrumentul SAFE. Articolul prevede o abordare graduală care asigură un echilibru echitabil în ceea ce privește angajamentele potențiale asumate de țările terțe față de Uniune, inclusiv contribuțiile financiare ale acestora, și beneficiile țării terțe în cauză, în special beneficiile pentru entitățile sale industriale care participă la achizițiile publice în comun în calitate de contractanți sau subcontractanți implicați în achizițiile publice în comun.

Articolele 18 și 19 din propunerea de regulament stabilesc norme menite să faciliteze și să accelereze procedurile de achiziții publice în comun. Mai precis, aceste articole includ o derogare de la Directiva 2009/81/CE, care permite modificarea substanțială a acordurilor-cadru existente în beneficiul unui stat membru care primește asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE și o clarificare a faptului că o achiziție publică în comun care implică cel puțin un stat membru care beneficiază de asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE ar putea fi atribuită printr-o procedură de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.

Articolul 20 din propunerea de regulament prevede o scutire temporară de TVA pentru importul și furnizarea de produse din domeniul apărării care fac obiectul achizițiilor publice în comun în cadrul acestui instrument.

Articolul 21 din propunerea de regulament stabilește normele aplicabile informațiilor clasificate și sensibile care pot fi implicate în punerea în aplicare a regulamentului.

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare

(Text cu relevanță pentru SEE)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 122,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Războiul de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia asupra securității europene și mondiale constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană.
- (2) Ca răspuns la această provocare, în concluziile sale din 6 martie 2025, Consiliul European, reamintind Declarația de la Versailles din 11 martie 2022⁶ și Busola strategică pentru securitate și apărare adoptată la 21 martie 2022⁷, a subliniat faptul că Europa trebuie să devină mai suverană, să își asume o mai mare responsabilitate pentru propria sa apărare și să fie mai bine pregătită să acționeze și să facă față în mod autonom provocărilor și amenințărilor imediate și viitoare. În cadrul acelei reuniuni extraordinare a Consiliului European, toate statele membre s-au angajat să își consolideze gradul general de pregătire pentru apărare, să reducă dependențele strategice, să abordeze deficitele în materie de capacități critice și să consolideze, în consecință, baza industrială și tehnologică de apărare europeană în întreaga Uniune, astfel încât să fie în măsură să furnizeze mai bine echipamentele în cantitățile și ritmul accelerat necesare.
- (3) La 18 mai 2022, Comisia și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate au prezentat o comunicare comună⁸ referitoare la analiza deficitelor de investiții în domeniul apărării și calea de urmat, subliniind existența, în Uniune, a unor deficite în domeniul apărării de ordin financiar, industrial și în materie de capacități.

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/54773/20220311-versailles-declaration-en.pdf>

⁷ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7371-2022-INIT/ro/pdf>

⁸ Comunicarea comună către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la analiza deficitelor de investiții în domeniul apărării și calea de urmat, JOIN(2022) 24 final, 18 mai 2022.

- (4) La 20 iulie 2023, Parlamentul European și Consiliul au adoptat Regulamentul (UE) 2023/1525⁹ privind sprijinirea producției de muniții (ASAP), cu scopul de a acorda urgent sprijin pentru creșterea capacităților de producție ale industriei de apărare a Uniunii Europene, securizarea lanțurilor de aprovizionare, facilitarea unor proceduri de achiziții eficiente, abordarea deficiențelor în ceea ce privește capacitățile de producție și promovarea investițiilor.
- (5) La 18 octombrie 2023, Parlamentul European și Consiliul au adoptat Regulamentul (UE) 2023/2418 de instituire a unui instrument pentru consolidarea industriei europene de apărare prin achiziții publice în comun (EDIRPA)¹⁰, menit să sprijine colaborarea dintre statele membre în faza de achiziții publice pentru a remedia, pe bază de colaborare, deficitele cele mai urgente și mai critice, în special pe cele generate de răspunsul la războiul de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei.
- (6) La 14 și 15 decembrie 2023, Consiliul European, în concluziile sale, după ce a luat în considerare activitatea desfășurată pentru punerea în aplicare a Declarației de la Versailles și a Busolei strategice pentru securitate și apărare, a subliniat că trebuie depuse mai multe eforturi pentru a îndeplini obiectivele Uniunii de creștere a gradului de pregătire în materie de apărare. Pentru a realiza o astfel de pregătire și pentru a apăra Uniunea, s-a considerat că o industrie puternică a apărării reprezintă o condiție prealabilă, motiv pentru care industria europeană a apărării trebuie să devină mai rezilientă, mai inovatoare și mai competitivă.
- (7) La 5 martie 2024, Comisia Europeană a adoptat o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Programului privind industria europeană de apărare și a unui cadru de măsuri care să asigure disponibilitatea și furnizarea la timp a produselor din domeniul apărării („EDIP”), pentru a valorifica experiența dobândită în contextul EDIRPA și ASAP și pentru a extinde logica acestora într-o perspectivă mai structurată și pe termen mai lung.
- (8) Cu toate acestea, de la începutul anului 2025, a avut loc o deteriorare puternică a contextului de securitate al Uniunii, cauzată nu numai de amenințarea persistentă a Rusiei, de trecerea sa intensificată la o economie de război și de evoluția războiului din Ucraina, ci și de incertitudinile generate de apariția unei situații geopolitice în care Uniunea trebuie să își intensifice în mod semnificativ eforturile pentru a-și asigura autonomia în materie de apărare. Această deteriorare recentă sporește nivelul de amenințare la adresa Uniunii Europene și impune statelor membre să lanseze, în regim de urgență, cheltuieli publice masive pentru a extinde baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB). În consecință, această situație sporește, de asemenea, necesitatea de a accelera, într-un spirit de solidaritate, punerea la dispoziție a sprijinului din partea Uniunii pentru statele membre susceptibile de a fi amenințate de dificultăți grave din cauza investițiilor publice masive necesare, care ar putea avea un impact asupra situației lor economice. Având în vedere timpul necesar pentru a dezvolta produse și pentru a asigura creșterea capacității corespunzătoare de producție industrială, devine vital ca Uniunea să înceapă cât mai curând posibil distribuirea

⁹ Regulamentul (UE) 2023/1525 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iulie 2023 privind sprijinirea producției de muniții (ASAP) (JO L 185, 24.7.2023, p. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

¹⁰ Regulamentul (UE) 2023/2418 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 octombrie 2023 de instituire a unui instrument pentru consolidarea industriei europene de apărare prin achiziții publice în comun (EDIRPA), JO L, 2023/2418, 26.10.2023.

sprijinului către respectivele state membre, astfel încât acestea să poată plasa foarte rapid comenzi, să sporească previzibilitatea pentru sectorul industrial al apărării, stimulându-l să investească pe termen foarte scurt în scopul consolidării capacităților de producție.

- (9) Este probabil ca amploarea și rapiditatea creșterii cheltuielilor pentru capacitățile industriale de apărare necesare din partea statelor membre să aibă un impact major asupra finanțelor publice naționale într-un moment în care bugetele mai multor state membre continuă să fie sub presiune.
- (10) Această situație excepțională, care nu a fost provocată de statele membre și care scapă controlului acestora, justifică adoptarea de către Uniune a unor măsuri urgente pentru a pune la dispoziția statelor membre care doresc să investească în producția industriei de apărare un instrument temporar de asistență financiară sub forma instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (denumit în continuare „instrumentul SAFE”).
- (11) Instrumentul SAFE trebuie să permită efectuarea de investiții publice urgente și majore în industria europeană de apărare, care să vizeze o creștere rapidă a capacității de producție a acesteia, îmbunătățirea disponibilității în timp util a produselor din domeniul apărării și accelerarea adaptării la schimbări structurale. Întrucât prezentul regulament constituie un răspuns excepțional și temporar la o provocare urgentă și existențială, asistența financiară furnizată în cadrul său ar trebui să fie pusă la dispoziție numai în scopul abordării consecințelor economice negative ale deteriorării situației în materie de securitate și al satisfacerii nevoilor imediate în materie de achiziții ale statelor membre, contribuind la creșterea gradului de pregătire al EDTIB. Acest instrument trebuie să facă parte dintr-un efort general la nivel național și la nivelul Uniunii, vizând alocarea mai multor resurse pentru investițiile din industria apărării, cu scopul de a remedia situația de criză generată de amenințările actuale la adresa securității. Pentru a însoți acest efort, este necesar ca și alte mijloace de acțiune să fie angajate în paralel la nivelul Uniunii și la nivel național, cum ar fi activarea flexibilității existente în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere.
- (12) Asistența financiară acordată în cadrul instrumentului SAFE trebuie pusă în aplicare de statele membre într-un mod coerent cu prioritățile în materie de capacități de apărare stabilite de comun acord de către statele membre în cadrul politicii externe și de securitate comune (PESC), cu cooperarea statelor membre în cadrul cooperării structurate permanente instituite prin Decizia (PESC) 2017/2315 a Consiliului¹¹, cu inițiativele și proiectele Agenției Europene de Apărare (AEA) și cu asistența civilă și militară acordată Ucrainei de către Uniune. La punerea în aplicare a prezentului regulament, este necesar ca statele membre să țină seama în mod corespunzător de activitățile relevante desfășurate de Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) și de alți parteneri, în cazul în care astfel de activități servesc intereselor de securitate și apărare ale Uniunii.
- (13) Este necesar ca statele membre să poată utiliza asistența financiară acordată în cadrul instrumentului SAFE în sinergie cu alte programe existente și viitoare ale Uniunii, în special pentru a cofinanța acțiuni specifice. În paralel, programele Uniunii care sprijină cooperarea în domeniul achizițiilor publice în materie de apărare sau care vizează, la un nivel mai general, sprijinirea competitivității EDTIB ar putea furniza în mod

¹¹ Decizia (PESC) 2017/2315 a Consiliului din 11 decembrie 2017 de stabilire a cooperării structurate permanente (PESCO) și de adoptare a listei statelor membre participante (JO L 331, 14.12.2017, p. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj>).

specific un sprijin suplimentar din partea Uniunii pentru achizițiile publice în comun care beneficiază de asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE sau pentru operatorii economici implicați în astfel de achiziții, cu scopul de a stimula creșterea capacităților industriale corespunzătoare și de a consolida și mai mult efectele instrumentului asupra EDTIB.

- (14) Pentru a reduce sarcina administrativă a statelor membre, Comisia trebuie să aibă posibilitatea de a lua în considerare, în cadrul programelor relevante, în special al celor care sprijină cooperarea în domeniul achizițiilor publice în comun, informațiile furnizate în cadrul prezentului regulament și, mai ales, în scopul raportării privind punerea în aplicare a asistenței financiare, pentru a simplifica condițiile de depunere a cererii de sprijin financiar.
- (15) Lipsa cooperării între statele membre a condus la ineficiențe și la multiplicarea sistemelor de apărare similare în cadrul Uniunii, subminând obiectivul privind protecția teritoriului Uniunii urmărit prin investițiile naționale corespunzătoare și conducând totodată la fragmentare și la operațiuni la scară redusă ale unor părți semnificative ale EDTIB. Pentru a remedia această situație, este necesar ca statele membre beneficiare să utilizeze asistența financiară acordată în temeiul prezentului regulament pentru a efectua achiziții publice în comun. Activitățile, cheltuielile și măsurile eligibile finanțate prin achiziții publice în comun în domeniul apărării trebuie să fie legate de următoarele domenii prioritare identificate de Consiliul European, ținând seama de lecțiile învățate ca urmare a războiului din Ucraina, în conformitate cu activitatea deja realizată în cadrul Agenției Europene de Apărare (AEA) și în deplină coerență cu NATO: apărare antiaeriană și antirachetă, sisteme de artilerie, inclusiv capabilități de lovire de precizie în adâncime, rachete și muniții, drone și sisteme antidrone, factori de sprijin strategici, inclusiv în ceea ce privește spațiul și protecția infrastructurii critice, mobilitatea militară, soluțiile de securitate cibernetică în domeniul apărării, inteligența artificială și războiul electronic. Aceste achiziții publice în comun trebuie să aibă drept scop accelerarea adaptării la schimbări structurale a capacității de producție a produselor din domeniul apărării, stimularea cooperării în etapa de achiziții publice, sprijinirea creșterii capacității de producție, precum și dezvoltarea și achiziționarea infrastructurii, a echipamentelor și a serviciilor logistice conexe.
- (16) Pentru a consolida urgent baza industrială a Uniunii în mod eficient și autonom, având în vedere evoluția recentă a situației geopolitice și amenințarea excepțională la adresa securității Uniunii și a statelor membre, și pentru a spori astfel eficiența și valoarea adăugată a asistenței financiare acordate în cadrul instrumentului SAFE, prezentul regulament trebuie să stabilească condițiile de eligibilitate pentru utilizarea asistenței financiare de către statele membre. Prin urmare, contractanții și subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun în temeiul prezentului instrument trebuie să fie stabiliți și să își aibă structurile de conducere executivă în Uniune, în statele AELS care fac parte din SEE (denumite în continuare „statele SEE-AELS”) sau în Ucraina și să utilizeze în scopuri legate de achizițiile publice în comun infrastructura, instalațiile, activele sau resursele situate pe teritoriul unui stat membru, al unui stat SEE-AELS sau al Ucrainei. Pentru a se asigura că contractanții și subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun nu aduc atingere intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, aceștia nu trebuie să fie controlați de țări terțe sau de entități din țări terțe. În acest context, controlul ar trebui să fie înțeles ca fiind capacitatea de a exercita o influență decisivă asupra unei entități juridice în mod direct sau indirect, prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice intermediare.

- (17) În anumite circumstanțe, trebuie să fie posibil să se deroge de la principiul conform căruia entitățile juridice implicate într-o achiziție publică în comun utilizează infrastructura, instalațiile, activele sau resursele situate pe teritoriul unui stat membru, al unui stat SEE-AELS sau al Ucrainei și nu sunt controlate de țări terțe sau de entități din țări terțe. În acest context, o entitate juridică stabilită în Uniune, într-un stat SEE-AELS sau în Ucraina care utilizează infrastructură, instalații, active sau resurse situate în afara teritoriului unui stat membru, al unui stat SEE-AELS sau al Ucrainei și/sau care este controlată de o țară terță sau de o entitate dintr-o țară terță poate participa dacă sunt îndeplinite condiții stricte legate de interesele de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, astfel cum sunt stabilite în cadrul politicii externe și de securitate comune (PESC), în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).
- (18) Entitățile juridice stabilite în Uniune, în statele SEE-AELS sau în Ucraina și controlate de o țară terță care nu este Ucraina sau un stat SEE-AELS (denumită în continuare „altă țară terță”) sau de o entitate dintr-o altă țară terță, atunci când este permis acest lucru, trebuie să fie eligibile pentru a participa la achiziția publică în comun dacă au făcut obiectul unei examinări în sensul Regulamentului (UE) 2019/452 și, acolo unde este necesar, al unor măsuri de atenuare adecvate sau dacă sunt puse la dispoziția Comisiei garanții aprobate în conformitate cu procedurile naționale ale statului membru, ale statului SEE-AELS sau ale Ucrainei, în funcție de țara în care sunt stabilite. Aceste garanții pot fi emise numai dacă sunt îndeplinite condiții stricte referitoare la interesele de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, astfel cum sunt stabilite în cadrul PESC în temeiul titlului V din TUE.
- (19) Pentru a se asigura disponibilitatea și furnizarea la timp a produselor din domeniul apărării realizate de EDTIB și pentru a se accelera adaptarea acestora din urmă la schimbări structurale și, astfel, a se consolida eficiența asistenței financiare acordate, este important să se stabilească condiții minime legate de valoarea generată în cadrul Uniunii. Prin urmare, contractele de achiziții publice în comun trebuie să conțină o cerință potrivit căreia costurile componentelor originare din Uniune, din statele SEE-AELS sau din Ucraina nu sunt mai mici de 65 % din costurile estimate ale produsului final.
- (20) Pentru anumite produse din domeniul apărării ale căror tehnologii de bază nu sunt larg disponibile în Uniune și care este posibil să fie dificil de înlocuit la scară largă, trebuie prevăzute condiții suplimentare pentru a se asigura libertatea forțelor armate ale statelor membre în raport cu aceste produse, fără limitări impuse de țări terțe. În cazul în care astfel de produse fac obiectul unor restricții, contractanții trebuie să aibă capacitatea juridică, fără nicio restricție din partea unei țări terțe sau a unei entități dintr-o țară terță, de a înlocui componentele care cauzează restricțiile cu componente originare din UE care nu fac obiectul restricțiilor respective, precum și de a decide cu privire la definiția și evoluția produsului în cauză.
- (21) Condițiile de eligibilitate impuse de instrument au drept obiectiv creșterea imediată a capacităților de producție ale industriei de apărare a Uniunii și, totodată, asigurarea flexibilității necesare, ținând seama de internaționalizarea lanțurilor de aprovizionare pentru produsele și tehnologiile relevante. Pe lângă Ucraina și statele SEE-AELS, instrumentul SAFE trebuie să prevadă, de asemenea, posibilitatea ca țările în curs de aderare, țările candidate și potențial candidate, precum și țările terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare (instrument fără caracter juridic obligatoriu) să participe la achiziții publice în comun în cadrul instrumentului SAFE. Acordurile bilaterale sau multilaterale dintre Uniune și una sau mai multe

dintre țările respective trebuie, de asemenea, să permită participarea eventuală a unor contractanți și subcontractanți stabiliți în țările respective la achiziții publice în comun în cadrul instrumentului SAFE, în conformitate cu clauze și condiții care urmează să fie definite în acordurile respective.

- (22) Statele membre care doresc să obțină asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE trebuie să transmită Comisiei o cerere însoțită de un plan de investiții pentru industria europeană de apărare. Pentru a facilita pregătirea planurilor, Comisia și statele membre trebuie să efectueze schimburi în vederea identificării unor alocări provizorii ale cuantumurilor împrumuturilor. Comisia trebuie să evalueze toate cererile transmise de statele membre. Atunci când evaluează planurile naționale, Comisia trebuie să recurgă la expertiza AEA sau a Statului-Major al Uniunii Europene, după caz. Comisia trebuie să le aloce statelor membre în cauză cuantumurile împrumuturilor aplicând principiile egalității de tratament, solidarității, proporționalității și transparenței, în special dacă suma cuantumurilor împrumuturilor solicitate depășește valoarea maximă totală a asistenței financiare disponibile în cadrul instrumentului SAFE. Împrumuturile trebuie alocate statelor membre care depun cereri în conformitate cu principiile egalității de tratament, solidarității, proporționalității și transparenței. Planurile de investiții pentru industria europeană de apărare trebuie să descrie măsuri de consolidare a rezilienței sectorului industrial european de apărare, în special prin facilitarea accesului la piața apărării pentru IMM-uri, întreprinderi cu capitalizare medie și noi actori din domeniul apărării.
- (23) Pentru a facilita punerea în aplicare a planului de investiții pentru industria europeană de apărare, Comisia și fiecare stat membru în cauză trebuie să încheie un acord operațional cu detalii privind plata asistenței financiare, inclusiv un calendar provizoriu de plată, și să semneze un acord de împrumut care să conțină condițiile detaliate ale sprijinului sub formă de împrumut acordat în cadrul instrumentului SAFE. Este necesar să se acorde o prefinanțare de 15 % pentru a se permite începerea rapidă a implementării activităților, cheltuielilor și măsurilor în cadrul instrumentului SAFE.
- (24) Este oportun ca asistența financiară să fie organizată prin intermediul strategiei de finanțare diversificate prevăzute la articolul 224 din Regulamentul financiar [Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509] și instituite ca metodă unică de finanțare, care se preconizează că va spori lichiditatea obligațiunilor Uniunii, precum și atractivitatea și rentabilitatea emisiunilor Uniunii. Din motive prudențiale legate de gestionarea portofoliului de împrumuturi, este necesar ca ponderea împrumuturilor acordate celor trei state membre care reprezintă cea mai mare parte a împrumuturilor acordate să nu depășească 60 % din valoarea maximă a asistenței financiare acordate în cadrul instrumentului.
- (25) Achizițiile publice în comun trebuie să implice cel puțin două țări participante care sunt state membre, state SEE-AELS sau Ucraina, dintre care cel puțin una ar trebui să fie un stat membru care beneficiază de sprijin sub formă de împrumut în cadrul instrumentului SAFE. În plus, țărilor în curs de aderare, altor țări candidate și potențial candidate și altor țări terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare (instrument fără caracter juridic obligatoriu) trebuie să li se permită să participe la achiziții publice în comun efectuate cu un stat membru care beneficiază de asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE. Includerea statelor SEE-AELS și a Ucrainei printre țările care pot constitui numărul minim necesar pentru o achiziție publică în comun este justificată de parteneriatul strâns al țărilor respective cu Uniunea în ceea ce privește producția industrială din domeniul apărării și, respectiv, de faptul că Ucraina se confruntă în mod direct cu războiul de agresiune în curs al

Rusiei. De asemenea, statele membre sunt încurajate să sprijine în continuare Ucraina cu echipamente achiziționate cu asistența financiară a instrumentului SAFE. Participarea acestor țări terțe la achizițiile publice în comun atribuite EDTIB sau bazei industriale tehnologice și de apărare a Ucrainei sau a statelor SEE-AELS ar trebui să sporească nivelul de agregare a cererii care este necesar pentru a obține o extindere a capacității industriale, să ofere sprijin pentru interoperabilitatea sistemelor și a produselor implementate de partenerii cei mai apropiați ai Uniunii din acest domeniu și, în același timp, să le permită eventual statelor membre care participă la aceste achiziții să obțină prețuri mai bune.

- (26) Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului stabilește un cadru legislativ pentru coordonarea procedurilor de achiziții publice pentru atribuirea contractelor în domeniile apărării și securității, luând în considerare cerințele de securitate ale statelor membre și obligațiile care decurg din tratat. Directiva respectivă prevede norme specifice aplicabile în situațiile de urgență generate de o criză, cum ar fi termenele mai scurte pentru primirea ofertelor și posibilitatea de a utiliza procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare. Pentru a consolida eficiența instrumentului SAFE în ceea ce privește abordarea, într-un spirit de solidaritate, a situației de urgență generate de evoluția situației geopolitice, este necesar să se lanseze cât mai curând posibil investiții masive în EDTIB.
- (27) În acest scop, este necesar să se faciliteze atribuirea contractelor bazate pe achiziții publice în comun care implică cel puțin un stat membru beneficiar al asistenței financiare acordate în cadrul instrumentului SAFE. Prin urmare, trebuie considerat că statele membre care efectuează achiziții publice în comun utilizând asistența acordată în cadrul instrumentului SAFE se află într-o situație de urgență generată de o criză, ceea ce justifică recursul la o procedură de negociere fără publicarea unui anunț de participare, astfel cum se prevede în Directiva 2009/81/CE. În plus, pentru a proteja interesele de securitate ale statelor membre care participă la achiziții publice în comun cu sprijinul instrumentului SAFE, este de asemenea necesar să se prevadă posibilitatea de a deschide un acord-cadru sau un contract existent pentru autoritățile contractante ale statelor membre care inițial nu erau părți la acordul respectiv, chiar dacă acesta din urmă nu prevăzuse inițial o astfel de posibilitate, cu condiția să se obțină în prealabil consimțământului întreprinderii care a încheiat acordul-cadru.
- (28) Scopul prezentului instrument este să contribuie la un interes superior de siguranță publică, care constă în sprijinirea eforturilor financiare ale statelor membre de a asigura, prin extinderea EDTIB, disponibilitatea și furnizarea în timp util a produselor din domeniul apărării care le vor permite statelor membre să fie pregătite pentru orice tip de agresiune. Prin utilizarea condițiilor de eligibilitate, instrumentul urmărește să sprijine competitivitatea și pregătirea industrială a EDTIB, care sunt necesare pentru a îmbunătăți capacitatea statelor membre de a apăra teritoriul Uniunii și al statelor sale membre într-un mod eficient și autonom. De asemenea, instrumentul urmărește un obiectiv auxiliar privind creșterea, prin utilizarea achizițiilor publice în comun, a nivelului de interoperabilitate a produselor din domeniul apărării. Pentru a însoți aceste eforturi, este oportun, într-un spirit de solidaritate și în scopul asigurării sustenabilității financiare a efortului necesar pentru a aborda dificultățile grave legate de disponibilitatea produselor din domeniul apărării, să se ia măsuri pentru a se evita necesitatea de a finanța în avans impozitele pe aceste cheltuieli. Prin urmare, produsele din domeniul apărării achiziționate în cadrul unor achiziții publice în comun care implică o contribuție din partea acestui instrument trebuie să fie scutite de taxa pe valoarea adăugată (TVA), prin introducerea unei scutiri temporare de TVA în temeiul

Directivei 2006/122/CEE. Această scutire trebuie să fie limitată în timp și să se aplice numai pe durata contractelor care rezultă din achizițiile publice în comun desfășurate în cadrul instrumentului SAFE.

- (29) Uniunea își menține angajamentul deplin față de solidaritatea internațională. Orice măsuri considerate necesare care se iau în temeiul prezentului regulament, inclusiv cele necesare pentru a preveni sau a atenua deficite critice, trebuie puse în aplicare în mod orientat, transparent, proporțional, temporar și coerent cu obligațiile asumate în cadrul OMC.
- (30) Trebuie să existe posibilitatea ca statele membre și Comisia să se angajeze în activități de comunicare pentru a asigura vizibilitatea finanțării Uniunii și, după caz, să se asigure că sprijinul acordat în cadrul instrumentului SAFE este comunicat și recunoscut printr-o declarație de finanțare.
- (31) Prezentul regulament nu aduce atingere responsabilității exclusive care îi revine fiecărui stat membru în ceea ce privește menținerea securității sale naționale, astfel cum este prevăzută la articolul 4 alineatul (2) din TUE, și nici dreptului fiecărui stat membru de a-și proteja interesele esențiale de securitate în conformitate cu articolul 346 din TFUE.
- (32) Pentru a permite începerea punerii în aplicare a prezentului regulament cât mai curând posibil, în vederea atingerii obiectivelor sale, acesta trebuie să intre în vigoare în regim de urgență,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

Prezentul regulament instituie Instrumentul „Acțiunea pentru securitatea Europei (SAFE)” prin consolidarea industriei europene de apărare (denumit în continuare „instrumentul SAFE”), care oferă asistență financiară statelor membre, permițându-le să realizeze investiții publice urgente și majore în sprijinul industriei europene de apărare.

Prezentul regulament stabilește condițiile și procedurile în temeiul cărora asistența financiară acordată în cadrul instrumentului SAFE este furnizată statelor membre și pusă în aplicare de acestea și stabilește normele privind procedurile simplificate și accelerate de achiziții publice în comun pentru achiziționarea de produse din domeniul apărării și de alte produse utilizate în scopuri de apărare care aparțin următoarelor categorii:

- Categoria întâi: muniție și rachete; sisteme de artilerie; drone mici (clasa 1 a NATO) și sisteme antidrone conexe; protecția infrastructurii critice; soluții de securitate cibernetică în domeniul apărării și mobilitatea militară.
- Categoria a doua: apărare antiaeriană și antirachetă; drone, altele decât cele mici (clasele 2 și 3 ale NATO) și sisteme antidrone conexe; factori de sprijin strategici; protecția activelor spațiale; inteligența artificială și războiul electronic.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „produs din domeniul apărării” înseamnă bunuri, servicii și lucrări care intră în domeniul de aplicare al Directivei 2009/81/CE, astfel cum este stabilit la articolul 2 din aceasta;
2. „alte produse utilizate în scopuri de apărare” înseamnă orice bunuri, servicii și lucrări, altele decât cele care intră în domeniul de aplicare al Directivei 2009/81/CE, astfel cum este stabilit la articolul 2 din aceasta, care sunt necesare sau destinate unor scopuri de apărare;
3. „achiziții publice în comun” înseamnă o procedură de achiziții publice de produse din domeniul apărării sau de alte produse utilizate în scopuri de apărare și contractele rezultate, realizată de cel puțin un stat membru care primește asistență financiară în cadrul prezentului instrument și de un alt stat membru, de unul dintre statele membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb care sunt membre ale Spațiului Economic European (denumite în continuare „statele SEE-AELS”) sau de Ucraina. În plus, achizițiile publice în comun pot include țările în curs de aderare, țările candidate și potențial candidate, precum și alte țări terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare (instrument fără caracter juridic obligatoriu).

Articolul 3

Caracterul complementar al instrumentului SAFE

Instrumentul SAFE completează măsurile luate atât de Uniune, cât și de statele membre pentru a realiza investiții publice urgente și majore cu scopul de a sprijini industria europeană de apărare.

Articolul 4

Condiții de utilizare a instrumentului SAFE

- (1) Un stat membru poate solicita asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE (denumită în continuare „asistență financiară”) pentru activități, cheltuieli și măsuri legate de produse din domeniul apărării sau de alte produse utilizate în scopuri de apărare, efectuate prin intermediul unor achiziții publice în comun care respectă normele de eligibilitate stabilite la articolul 16 și care vizează, în special:
 - (a) accelerarea adaptării industriei de apărare la schimbări structurale, inclusiv prin crearea și creșterea capacităților sale de producție, precum și prin activități de sprijin conexe;
 - (b) îmbunătățirea disponibilității în timp util a produselor din domeniul apărării, inclusiv prin reducerea timpului de livrare a acestora, rezervarea sloturilor de producție sau stocarea de produse din domeniul apărării, de produse intermediare sau de materii prime;
 - (c) asigurarea interoperabilității și a interschimbabilității în întreaga Uniune.
- (2) Un stat membru poate utiliza asistența financiară din cadrul instrumentului SAFE în sinergie cu alte programe ale Uniunii, în conformitate cu normele programelor respective. Asistența financiară acordată în cadrul instrumentului SAFE poate fi

utilizată, de asemenea, pentru finanțarea unor activități care au primit o contribuție din partea Uniunii în cadrul unui alt program al Uniunii.

- (3) Prin derogare de la alineatul (1), achizițiile efectuate de un stat membru pot fi eligibile pentru sprijin în cadrul instrumentului SAFE timp de 12 luni de la intrarea în vigoare a regulamentului. În cazul în care include o astfel de achiziție în planul menționat la articolul 7 alineatul (2), statul membru în cauză ia în mod activ toate măsurile necesare pentru a extinde beneficiul contractului respectiv la cel puțin un alt stat membru, la un stat SEE-AELS sau la Ucraina, în plus față de orice țară în curs de aderare, candidată sau potențial candidată sau orice altă țară terță interesată cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare. Condițiile de eligibilitate stabilite la articolul 16 alineatele (2)-(12) se aplică *mutatis mutandis*.

Articolul 5

Forma asistenței financiare

Asistența financiară ia forma unui împrumut acordat de către Uniune statului membru în cauză.

Articolul 6

Valoarea maximă a asistenței financiare

Valoarea maximă a asistenței financiare sub formă de împrumuturi acordate în cadrul instrumentului SAFE este de 150 000 000 000 EUR.

Articolul 7

Cererea de asistență financiară și planul de investiții pentru industria europeană de apărare

- (1) În termen de șase luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament, un stat membru care dorește să primească asistență financiară trimite o cerere Comisiei. Cererea trebuie să fie însoțită de un plan (denumit în continuare „planul de investiții pentru industria europeană de apărare”).
- (2) Planul de investiții pentru industria europeană de apărare trebuie să fie motivat și justificat în mod corespunzător. El trebuie să conțină următoarele elemente:
- (a) o descriere a necesarului de produse din domeniul apărării și de alte produse utilizate în scopuri de apărare aparținând următoarelor categorii:
1. Categoria întâi: muniție și rachete; sisteme de artilerie; drone mici (clasa 1 a NATO) și sisteme antidrone conexe; protecția infrastructurii critice; soluții de securitate cibernetică în domeniul apărării și mobilitatea militară.
 2. Categoria a doua: apărare antiaeriană și antirachetă; drone, altele decât cele mici (clasele 2 și 3 ale NATO) și sisteme antidrone conexe; factori de sprijin strategici; protecția activelor spațiale; inteligența artificială și războiul electronic.
- (b) o descriere a activităților, cheltuielilor și măsurilor planificate în conformitate cu articolul 4;

- (c) dacă este cazul, o descriere a implicării preconizate a Ucrainei în activitățile, cheltuielile și măsurile planificate sau a acțiunilor prevăzute în beneficiul Ucrainei;
 - (d) o descriere a măsurilor planificate menite să asigure conformitatea cu articolul 16 și cu normele privind achizițiile publice, inclusiv o descriere a modului în care trebuie asigurată respectarea acestor norme și
 - (e) orice alte informații relevante.
- (3) Statele membre indică, dacă este cazul, sinergiile cu planurile de investiții pentru industria europeană de apărare ale altor state membre și cu activități desfășurate la nivelul Uniunii.
 - (4) Dacă este cazul, statele membre includ o descriere a activităților de consolidare a securității aprovizionării și a rezilienței, în special facilitarea accesului la piața apărării pentru IMM-uri, întreprinderi cu capitalizare medie și noi actori din domeniul apărării.
 - (5) Atunci când își elaborează planurile de investiții pentru industria europeană de apărare, statele membre pot solicita Comisiei să organizeze un schimb de bune practici pentru a le permite statelor membre solicitante să beneficieze de experiența altor state membre.
 - (6) Statele membre pot prezenta Comisiei o cerere modificată de asistență financiară însoțită de un plan modificat de investiții pentru industria europeană de apărare, în cazul în care acest lucru este justificat în mod corespunzător de o modificare a cheltuielilor sau măsurilor planificate și sub rezerva disponibilității cuantumurilor care pot fi împrumutate.

Articolul 8

Decizia privind cererea de asistență financiară

- (1) Comisia evaluează planul de investiții pentru industria europeană de apărare menționat la articolul 7 alineatul (1) și ia o decizie cu privire la cererea respectivă fără întârzieri nejustificate.
- (2) În cazul în care constată că cererea îndeplinește condițiile prevăzute în prezentul regulament, în special la articolul 4, la articolul 7 alineatul (2) și la articolul 16, Comisia pune la dispoziție asistența financiară prin intermediul unei decizii de punere în aplicare. Decizia de punere în aplicare a Comisiei conține:
 - (a) o evaluare a planului menționat la articolul 7 alineatul (1), inclusiv a elementelor planului menționate la articolul 7 alineatul (2);
 - (b) cuantumul împrumutului și cuantumul sprijinului sub formă de împrumut care urmează să fie plătit sub formă de prefinanțare în conformitate cu articolul 11.
- (3) În toate cazurile, Comisia îi comunică statului membru în cauză evaluarea cererii, împreună cu motivația acestei evaluări.
- (4) La adoptarea unei decizii de punere în aplicare în temeiul alineatului (2), Comisia ia în considerare nevoile de finanțare existente și preconizate ale statului membru solicitant, precum și cererile de asistență financiară în temeiul prezentului regulament deja prezentate sau prevăzute a fi prezentate de alte state membre, aplicând în același timp principiile egalității de tratament, solidarității, proporționalității și transparenței.

- (5) În cazul în care, în urma adoptării deciziei de punere în aplicare menționate la alineatul (2), rămân cantumuri disponibile pentru asistența financiară acordată în cadrul instrumentului SAFE, Comisia poate publica o nouă cerere de exprimare a interesului până la 31 decembrie 2026. În acest caz, procedura prevăzută la articolul 7 și la alineatele (1)-(4) din prezentul articol se aplică *mutatis mutandis*.
- (6) O decizie de punere în aplicare în temeiul alineatului (2) poate fi adoptată până la 30 iunie 2027.

Articolul 9

Operațiuni de împrumut și de credit

- (1) Pentru a finanța sprijinul sub formă de împrumuturi acordat în cadrul instrumentului SAFE, Comisia este împuternicită, în numele Uniunii, să împrumute fondurile necesare de pe piețele de capital sau de la instituții financiare, în conformitate cu articolul 224 din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.
- (2) Operațiunile de împrumut și de credit din cadrul instrumentului SAFE se realizează în euro.

Articolul 10

Acordul de împrumut și acordurile operaționale

- (1) După adoptarea deciziei de punere în aplicare a Comisiei menționată la articolul 8 alineatul (2), Comisia încheie un acord de împrumut și acorduri operaționale cu statul membru în cauză.
- (2) Acordul de împrumut stabilește perioada de disponibilitate și condițiile detaliate ale sprijinului acordat în cadrul instrumentului SAFE sub formă de împrumuturi. Durata maximă a acordului de împrumut este de 45 de ani. Pe lângă elementele prevăzute la articolul 223 alineatul (4) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, acordul de împrumut conține cuantumul prefinanțării și normele privind lichidarea prefinanțării.
- (3) Acordurile operaționale stabilesc relația dintre punerea în aplicare a unui plan de investiții pentru industria europeană de apărare și asistența financiară corespunzătoare, inclusiv un calendar provizoriu de plată a tranșelor împrumutului, cu un plafon anual, după caz. În plus, aceste acorduri operaționale stabilesc tipuri de documente justificative și norme de control legate de îndeplinirea normelor de eligibilitate specifice aplicate de statele membre în conformitate cu articolul 16, precum și elementele detaliate menționate la articolul 14.

Articolul 11

Prefinanțarea

- (1) Statele membre pot solicita, ca parte a planului lor de investiții pentru industria europeană de apărare, o plată de prefinanțare în valoare de până la 15 % din valoarea sprijinului sub formă de împrumuturi.
- (2) Plata prefinanțării este condiționată de intrarea în vigoare a acordului de împrumut menționat la articolul 10 alineatul (2). Acordul de împrumut poate prevedea că plata prefinanțării este condiționată de încheierea acordurilor operaționale menționate la articolul 10 alineatul (3).
- (3) Plățile se efectuează sub rezerva disponibilității fondurilor. Plata prefinanțării poate fi efectuată în una sau mai multe tranșe.

Articolul 12

Norme privind plata tranșelor și suspendarea împrumuturilor

- (1) Perioada de disponibilitate a împrumutului, care corespunde perioadei în care pot fi aprobate plățile către statul membru în cauză în temeiul prezentului articol, se încheie la 31 decembrie 2030. Plățile se efectuează în tranșe, sub rezerva disponibilității fondurilor. O tranșă poate fi plătită în una sau mai multe subtranșe.
- (2) În momentul transmiterii raportului intermediar menționat la articolul 14 alineatul (2), statul membru în cauză poate prezenta Comisiei o cerere de plată justificată în mod corespunzător. Această cerere de plată poate fi transmisă Comisiei de către statele membre de două ori pe an.
- (3) Comisia evaluează, fără întârzieri nejustificate, exhaustivitatea, corectitudinea și coerența raportului intermediar menționat la articolul 14 alineatul (2). În cazul în care efectuează o evaluare pozitivă, Comisia adoptă, fără întârzieri nejustificate, o decizie de autorizare a plății tranșei împrumutului.
- (4) În cazul în care, în urma evaluării menționate la alineatul (3), Comisia ajunge la concluzia că raportul menționat la articolul 14 alineatul (2) este nesatisfăcător, plata întregului împrumut sau a unei părți a acestuia se suspendă. Statul membru în cauză are posibilitatea de a-și prezenta observațiile în termen de o lună de la comunicarea evaluării Comisiei.

Articolul 13

Reguli prudențiale aplicabile portofoliului de împrumuturi

Ponderea împrumuturilor acordate celor trei state membre care reprezintă cea mai mare parte a împrumuturilor acordate nu depășește 60 % din valoarea maximă menționată la articolul 6 alineatul (1).

Articolul 14

Control și audituri

- (1) Acordul de împrumut conține dispozițiile necesare privind controalele și auditurile, astfel cum se prevede la articolul 223 alineatul (4) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.
- (2) În cazul în care se prezintă o cerere de plată justificată în mod corespunzător în conformitate cu articolul 12, statul membru beneficiar prezintă Comisiei și raportul intermediar pe șase luni, justificând în mod corespunzător cheltuielile efectuate și pe cele viitoare, precum și alte elemente necesare.

Articolul 15

Raportare

- (1) Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului un raport anual privind utilizarea asistenței financiare.
- (2) După caz, raportul este însoțit de o propunere de prelungire a perioadei de disponibilitate a instrumentului SAFE.

Norme de eligibilitate privind achizițiile publice în comun care sprijină investițiile din industria de apărare

- (1) Achizițiile publice în comun sunt eligibile pentru sprijin în cadrul instrumentului SAFE numai dacă respectă condițiile de eligibilitate prevăzute la prezentul articol.
- (2) Procedurile de achiziții publice în comun și contractele pentru produse din domeniul apărării includ cerințele de participare pentru contractanții și subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun prevăzute la alineatele (3)-(11) și la alineatul (13), fără a aduce atingere condițiilor convenite în acordurile menționate la articolul 17.
- (3) Contractanții și subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun sunt stabiliți și își au structurile de conducere executivă în Uniune într-un stat SEE-AELS sau în Ucraina. Ei nu sunt supuși controlului unei țări terțe care nu este Ucraina sau un stat SEE-AELS, nici controlului unei entități dintr-o altă țară terță care nu este stabilită în Uniune, în Ucraina sau într-un stat SEE-AELS.
- (4) Prin derogare de la alineatul (3), o entitate juridică stabilită în Uniune și controlată de o altă țară terță sau de o entitate dintr-o altă țară terță poate participa la achiziția publică în comun dacă a făcut obiectul unei examinări în sensul Regulamentului (UE) 2019/452 al Parlamentului European și al Consiliului și, dacă este necesar, al unor măsuri de atenuare adecvate sau dacă oferă garanții verificate de statul membru în care este stabilit contractantul sau subcontractantul implicat în achiziția publică în comun. Garanțiile oferă asigurări cu privire la faptul că implicarea contractantului sau a subcontractantului în achiziția publică în comun nu contravine intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor membre, astfel cum sunt stabilite în cadrul politicii externe și de securitate comune în temeiul titlului V din TUE.
- (5) Garanțiile menționate la alineatul (4) se pot baza pe un model standardizat furnizat de Comisie și fac parte din caietul de sarcini, pentru a asigura o abordare armonizată la nivelul întregii Uniuni. Garanțiile atestă, în special, faptul că, în sensul achiziției publice în comun, au fost instituite măsuri care să asigure că:
 - (a) nu se exercită un control asupra contractantului sau a subcontractantului implicat în achiziția publică în comun, într-un mod care să îi restrângă sau să îi restricționeze capacitatea de a onora comanda și de a obține rezultate și
 - (b) este împiedicat accesul unei țări terțe sau al unei entități dintr-o țară terță la informații clasificate referitoare la achizițiile publice în comun, iar angajații sau alte persoane implicate în achiziția publică în comun beneficiază de o autorizare de securitate națională emisă de un stat membru, în conformitate cu actele cu putere de lege și reglementările naționale.
- (6) Autoritatea contractantă care efectuează achiziția publică în comun transmite Comisiei o notificare privind măsurile de atenuare aplicate în sensul Regulamentului (UE) 2019/452 sau garanțiile menționate la alineatul (4). Comisiei îi sunt puse la dispoziție, la cerere, informații suplimentare privind măsurile de atenuare aplicate sau privind garanțiile.
- (7) Infrastructura, instalațiile, activele și resursele contractanților și ale subcontractanților implicați în achizițiile publice în comun care sunt utilizate în scopul achiziției publice în comun trebuie să fie situate pe teritoriul unui stat membru, al unui stat SEE-AELS sau al Ucrainei. În cazul în care nu dispun de

alternative ușor accesibile sau de infrastructură, instalații, active și resurse relevante pe teritoriul unui stat membru, al unui stat SEE-AELS sau al Ucrainei, contractanții sau subcontractanții implicați în achiziția publică în comun își pot utiliza infrastructura, instalațiile, activele și resursele care sunt situate sau deținute în afara teritoriilor respective, cu condiția ca o astfel de utilizare să nu contravină intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre.

- (8) Costul componentelor care provin din Uniune, din state SEE-AELS sau din Ucraina nu trebuie să fie mai mic de 65 % din costul estimat al produsului final. Nicio componentă nu poate proveni dintr-o altă țară terță care contravine intereselor de securitate și apărare ale Uniunii sau ale statelor sale membre.
- (9) Pentru produsele din domeniul apărării aparținând categoriei a doua menționate la articolul 7 alineatul (2) litera (a) punctul 2, contractanții au capacitatea de a decide, fără restricții impuse de țări terțe sau de entități din țări terțe, cu privire la definirea, adaptarea și evoluția proiectării produsului din domeniul apărării achiziționat, inclusiv autoritatea juridică de a înlocui sau de a dezambla componente care fac obiectul unor restricții impuse de țări terțe sau de entități din țări terțe.
- (10) În sensul prezentului articol, „subcontractanți implicați în achizițiile publice în comun” înseamnă orice entitate juridică ce furnizează factori de producție critici având atribute unice esențiale pentru funcționarea unui produs și căreia i se alocă cel puțin 15 % din valoarea contractului.
- (11) Statele membre se asigură că procedurile de achiziții publice și contractele pentru alte produse utilizate în scopuri de apărare care rezultă din achizițiile publice în comun care beneficiază de sprijin în temeiul prezentului instrument conțin condiții de eligibilitate adecvate pentru a proteja interesele de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor membre.
- (12) Statele membre prezintă detaliat, în planul menționat la articolul 7, condițiile de eligibilitate în conformitate cu alineatele (3)-(11) și cu alineatul (13), fără a aduce atingere condițiilor convenite în acordurile menționate la articolul 17. Asistența financiară este condiționată de prezentarea, împreună cu raportul intermediar, a informațiilor indicate în acordurile operaționale menționate la articolul 10.
- (13) Statele membre pot utiliza asistența financiară acordată în cadrul instrumentului SAFE pentru a-și finanța participarea la procedurile de achiziții desfășurate în conformitate cu articolul 168 alineatul (2) sau (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509. În acest caz, prin derogare de la articolul 168 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, țările terțe care participă la achizițiile publice în comun pot, de asemenea, să participe la oricare dintre mecanismele de achiziții prevăzute la articolul 168 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 și să beneficieze de acestea.

Articolul 17

Condiții de participare a entităților și produselor din alte țări terțe

- (1) Uniunea poate încheia acorduri bilaterale sau multilaterale cu țări care împărtășesc aceeași viziune, și anume țările în curs de aderare, cu țările candidate, altele decât Ucraina, și potențial candidate, precum și cu alte țări terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare (instrument fără caracter juridic obligatoriu), pentru a deschide țărilor respective și teritoriilor lor condițiile de eligibilitate menționate la articolul 16 privind localizarea, originea sau locul de

stabilire, în conformitate cu alineatele (2) și (3), ori de câte ori aceste țări participă la o achiziție publică în comun în cadrul instrumentului SAFE.

- (2) Acordul bilateral sau multilateral menționat la alineatul (1) precizează care dintre condițiile de eligibilitate menționate la articolul 16 pot fi îndeplinite prin respectarea criteriului privind localizarea, originea sau locul de stabilire în țara terță sau în țările terțe care sunt părți la acord și pe teritoriile acestora, precum și în ce condiții. Acordul respectiv stabilește, în special și dacă este cazul:
- (a) condițiile și modalitățile de participare a contractanților și a subcontractanților stabiliți în țara terță în cauză la achizițiile publice în comun efectuate în cadrul instrumentului SAFE;
 - (b) normele referitoare la localizarea infrastructurii, a instalațiilor, a activelor și a resurselor contractanților sau ale subcontractanților implicați în achizițiile publice în comun care sunt utilizate pentru fabricarea de produse din domeniul apărării sau de alte produse utilizate în scopuri de apărare furnizate în cadrul contractelor care rezultă din achizițiile publice în comun desfășurate în cadrul instrumentului SAFE;
 - (c) normele referitoare la costurile componentelor originare din țara terță în cauză;
 - (d) normele referitoare la restricțiile impuse de țări terțe sau de entități din țări terțe cu privire la definirea, adaptarea și evoluția proiectării produsului din domeniul apărării achiziționat cu sprijinul instrumentului SAFE.
- (3) Acordul bilateral sau multilateral:
- (a) asigură un echilibru adecvat în ceea ce privește contribuțiile și beneficiile țării terțe în cauză;
 - (b) stabilește condițiile aferente oricărei contribuții financiare care urmează să fie acordată Uniunii de țara terță în cauză;
 - (c) stabilește orice alte măsuri adecvate care reglementează securitatea aprovizionării cu produsul achiziționat;
 - (d) contribuie la creșterea gradului de standardizare a sistemelor de apărare și la îmbunătățirea interoperabilității dintre capacitățile statelor membre și cele ale respectivelor țări terțe.
- (4) Contribuțiile menționate la alineatul (3) litera (b) constituie venituri alocate externe în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar și se utilizează pentru programe de sprijinire a industriei de apărare a Uniunii, a industriei ucrainene de apărare și a Ucrainei în conformitate cu normele programelor respective.

Articolul 18

Modificarea acordurilor-cadru sau a contractelor

- (1) În cazul în care o achiziție publică în comun este sprijinită de instrumentul SAFE, normele prevăzute la alineatele (2)-(4) se aplică unui acord-cadru sau contract existent care are ca obiect achiziționarea de produse din domeniul apărării, este finanțat, integral sau parțial, de cel puțin unul dintre statele membre participante din împrumutul acordat în cadrul instrumentului SAFE și nu include norme care să reglementeze posibilitatea modificării sale substanțiale. Atunci când aplică alineatele (2) și (3), autoritatea contractantă care a încheiat acordul-cadru sau contractul trebuie

să obțină acordul prealabil al întreprinderii cu care a încheiat acordul-cadru sau contractul respectiv.

- (2) O autoritate contractantă a unui stat membru poate modifica un acord-cadru sau un contract existent pentru produse din domeniul apărării, în cazul în care acordul-cadru respectiv a fost încheiat cu o întreprindere care îndeplinește criterii echivalente cu cele prevăzute la articolul 16 alineatele (3)-(11), pentru a adăuga noi autorități contractante din țările care participă la achiziția publică în comun ca părți la respectivul acord-cadru sau contract. Articolul 29 alineatul (2) primul paragraf din Directiva 2009/81/CE nu se aplică autorităților contractante care nu au fost inițial părți la acordul-cadru.
- (3) Prin derogare de la articolul 29 alineatul (2) al treilea paragraf din Directiva 2009/81/CE, o autoritate contractantă a unui stat membru poate aduce modificări substanțiale cantităților stabilite într-un acord-cadru sau într-un contract, cu o valoare estimată care depășește pragurile stabilite la articolul 8 din Directiva 2009/81/CE, în cazul în care acordul-cadru sau contractul respectiv a fost încheiat cu o întreprindere care îndeplinește criterii echivalente cu cele prevăzute la articolul 16 alineatele (3)-(11) din prezentul regulament și în măsura în care modificarea este strict necesară pentru aplicarea alineatului (2).
- (4) Pentru calcularea valorii menționate la alineatul (3), valoarea actualizată constituie punctul de referință atunci când contractul include o clauză de indexare.
- (5) O autoritate contractantă care a modificat un acord-cadru sau un contract în cazurile menționate la alineatul (2) sau (3) publică un anunț în acest sens în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, în conformitate cu articolul 32 din Directiva 2009/81/CE.
- (6) În cazurile menționate la alineatele (2) și (3), între autoritățile contractante care sunt părți la acordul-cadru sau la contract se aplică principiul egalității în drepturi și obligații, în special în ceea ce privește costul cantităților suplimentare achiziționate.

Articolul 19

Cazuri care justifică recursul la procedura de negociere fără publicarea unui anunț de participare în contextul unei achiziții publice în comun sprijinite de instrumentul SAFE

Se consideră că achizițiile publice în comun care implică cel puțin un stat membru care beneficiază de asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE îndeplinesc condiția privind urgența care rezultă în urma unei situații de criză, în sensul articolului 28 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2009/81/CE.

Articolul 20

Scutirea temporară de TVA la importul și furnizarea de produse din domeniul apărării

În sensul prezentului regulament, livrările, inclusiv importul și livrările în interiorul Uniunii, de produse din domeniul apărării sau de alte produse utilizate în scopuri de apărare furnizate în temeiul unor contracte care rezultă în urma unor achiziții publice în comun desfășurate în cadrul instrumentului SAFE sunt scutite temporar de taxa pe valoarea adăugată, prin derogare de la articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/112/CE.

Articolul 21

Aplicarea normelor privind informațiile clasificate și informațiile sensibile

- (1) Comisia utilizează un sistem de schimb de informații securizat pentru a facilita schimbul de informații clasificate și de informații sensibile între Comisie și statele membre și, dacă este cazul, cu contractanții sau cu alți destinatari finali.
- (2) Comisia are acces la informații, inclusiv la informații clasificate, care sunt strict necesare în scopul verificării condițiilor de realizare a plăților și al efectuării verificărilor, analizelor, auditurilor, investigațiilor, precum și a controalelor, auditurilor și rapoartelor menționate la articolul 14.

Articolul 22

Informare, comunicare și publicitate

- (1) Comisia și statele membre se pot angaja în activități de comunicare pentru a asigura vizibilitatea Uniunii în legătură cu asistența financiară avută în vedere în planurile relevante de investiții pentru industria europeană de apărare, inclusiv prin activități de comunicare comune cu autoritățile naționale în cauză, ținând seama în mod corespunzător de cerințele de securitate. Comisia poate, după caz, să se asigure că sprijinul acordat în cadrul instrumentului este comunicat și recunoscut printr-o declarație de finanțare.
- (2) Statele membre care beneficiază de asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE asigură vizibilitatea asistenței financiare acordate de Uniune, ținând seama în mod corespunzător de cerințele de securitate, inclusiv, atunci când este cazul, afișând emblema Uniunii și o declarație de finanțare corespunzătoare cu următorul conținut: „cu sprijinul Uniunii Europene – SAFE”, în special cu ocazia promovării achizițiilor publice în comun și a rezultatelor acestora, prin oferirea de informații specifice coerente, concrete și proporționale unor categorii de public diverse, care includ mass-media și publicul larg.
- (3) Comisia pune în aplicare acțiuni de informare și comunicare în legătură cu instrumentul, cu acțiunile întreprinse în temeiul acestuia și cu rezultatele obținute. Comisia informează, dacă este cazul, birourile de reprezentare ale Parlamentului European cu privire la acțiunile sale și le implică în aceste acțiuni.

Articolul 23

Intrare în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*

FISĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ ȘI DIGITALĂ

1.	CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI	3
1.1.	Titlul propunerii/inițiativei.....	3
1.2.	Domeniul (domeniile) de politică vizat(e)	3
1.3.	Obiectiv(e).....	3
1.3.1.	Obiectiv(e) general(e)	3
1.3.2.	Obiectiv(e) specific(e).....	3
1.3.3.	Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate	3
1.3.4.	Indicatori de performanță	3
1.4.	Obiectul propunerii/inițiativei:	4
1.5.	Motivele propunerii/inițiativei	4
1.5.1.	Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei	4
1.5.2.	Valoarea adăugată a intervenției UE (aceasta poate rezulta din diferiți factori, de exemplu mai buna coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementaritate). În sensul prezentei secțiuni, „valoarea adăugată a intervenției UE” este valoarea ce rezultă din acțiunea UE care depășește valoarea ce ar fi fost obținută dacă ar fi acționat doar statele membre.....	4
1.5.3.	Învățămintele desprinse din experiențele anterioare similare	4
1.5.4.	Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual și posibilele sinergii cu alte instrumente corespunzătoare	5
1.5.5.	Evaluarea diferitelor opțiuni de finanțare disponibile, inclusiv a posibilităților de realocare a creditelor	5
1.6.	Durata propunerii/inițiativei și a impactului său financiar.....	6
1.7.	Metoda (metodele) de execuție a bugetului planificată (planificate).....	6
2.	MĂSURI DE GESTIUNE	8
2.1.	Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare.....	8
2.2.	Sistemul (sistemele) de gestiune și de control	8
2.2.1.	Justificarea metodei (metodelor) de execuție bugetară, a mecanismului (mecanismelor) de punere în aplicare a finanțării, a modalităților de plată și a strategiei de control propuse	8
2.2.2.	Informații privind riscurile identificate și sistemul (sistemele) de control intern instituit(e) pentru atenuarea lor	8
2.2.3.	Estimarea și justificarea raportului cost-eficacitate al controalelor (raportul dintre costurile controalelor și valoarea fondurilor aferente gestionate) și evaluarea nivelurilor preconizate ale riscurilor de eroare (la plată și la închidere).....	8
2.3.	Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor	9
3.	IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI	10

3.1.	Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)	10
3.2.	Impactul financiar estimat al propunerii asupra creditelor	12
3.2.1.	Sinteza impactului estimat asupra creditelor operaționale.....	12
3.2.1.1.	Credite din bugetul votat.....	12
3.2.1.2.	Credite din venituri alocate externe	17
3.2.2.	Realizările preconizate finanțate din credite operaționale	22
3.2.3.	Sinteza impactului estimat asupra creditelor administrative.....	24
3.2.3.1.	Credite din bugetul votat	24
3.2.3.2.	Credite din venituri alocate externe	24
3.2.3.3.	Total credite	24
3.2.4.	Necesarul de resurse umane estimat	25
3.2.4.1.	Finanțare din bugetul votat.....	25
3.2.4.2.	Finanțare din venituri alocate externe	26
3.2.4.3.	Necesarul total de resurse umane	26
3.2.5.	Prezentare generală a impactului estimat asupra investițiilor legate de tehnologia digitală.....	28
3.2.6.	Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual	28
3.2.7.	Contribuțiile terților	28
3.3.	Impactul estimat asupra veniturilor.....	29
4.	DIMENSIUNILE DIGITALE	29
4.1.	Cerințe cu relevanță digitală	30
4.2.	Date	30
4.3.	Soluții digitale	31
4.4.	Evaluarea interoperabilității	31
4.5.	Măsuri de sprijinire a implementării digitale	32

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Titlul propunerii/inițiativei

Propunere de REGULAMENT AL CONSILIULUI de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare

1.2. Domeniul (domeniile) de politică vizat(e)

Industria de apărare

1.3. Obiectiv(e)

1.3.1. Obiectiv(e) general(e)

Nu se aplică.

Regulamentul propus constituie o măsură de urgență prezentată Consiliului de către Comisie, cu scopul de a le acorda statelor membre asistență financiară din partea Uniunii într-un spirit de solidaritate, pentru a le ajuta să realizeze investiții publice urgente și majore în scopul sprijinirii industriei europene de apărare.

1.3.2. Obiectiv(e) specific(e)

Obiectivul specific nr.

Nu se aplică.

1.3.3. Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate

A se preciza efectele pe care ar trebui să le aibă propunerea/inițiativa asupra beneficiarilor vizați/grupurilor vizate.

Scopul instrumentului SAFE propus este de a stabili normele care să îi permită Uniunii să acorde asistență financiară unui stat membru care se confruntă sau este serios amenințat de o perturbare economică gravă cauzată de războiul de agresiune neprovocat și nejustificat purtat de Rusia împotriva Ucrainei.

Mai precis, instrumentul SAFE oferă asistență financiară pentru activități, cheltuieli și măsuri legate de produsele din domeniul apărării, realizate prin achiziții publice în comun care vizează:

(a) accelerarea, pe bază de colaborare, a adaptării industriei de apărare la schimbări structurale, inclusiv prin crearea și creșterea capacităților sale de producție, precum și prin activități de sprijin conexe;

(b) îmbunătățirea disponibilității în timp util a produselor din domeniul apărării, inclusiv prin reducerea timpului de livrare a acestora, rezervarea sloturilor de producție sau stocarea de produse din domeniul apărării, de produse intermediare sau de materii prime;

(c) asigurarea interoperabilității și a interschimbabilității în întreaga Europă. .

Instrumentul stabilește condițiile și procedurile pentru furnizarea și punerea în aplicare a asistenței financiare în cadrul instrumentului de către statele membre, precum și pentru simplificarea și accelerarea procedurilor de achiziții publice în comun.

1.3.4. *Indicatori de performanță*

A se preciza indicatorii care permit monitorizarea progreselor și a realizărilor obținute.

1.4. **Obiectul propunerii/inițiativei**

☒ o acțiune nouă

☐ o acțiune nouă întreprinsă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare¹²

☐ prelungirea unei acțiuni existente

☐ o fuziune sau o redirecționare a uneia sau mai multor acțiuni către o altă/o nouă acțiune

1.5. **Motivele propunerii/inițiativei**

1.5.1. *Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei*

Propunerea privind instrumentul SAFE se întemeiază pe articolul 122 alineatele (1) și (2) din TFUE.

Acest temei juridic prevede că:

- Uniunea poate lua măsuri corespunzătoare pentru a răspunde, în spiritul solidarității între statele membre, unei situații economice specifice;

- asistența financiară din partea Uniunii poate fi acordată atunci când un stat membru se confruntă cu dificultăți sau este amenințat de dificultăți cauzate de un eveniment extraordinar situat în afara controlului său, însă în anumite condiții.

În prezent, statele membre se confruntă cu o perturbare economică gravă cauzată de războiul de agresiune neprovocat și nejustificat purtat de Rusia împotriva Ucrainei, care are un impact socioeconomic negativ puternic în statele membre.

1.5.2. *Valoarea adăugată a intervenției UE (aceasta poate rezulta din diferiți factori, de exemplu mai buna coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementaritate). În sensul prezentei secțiuni, „valoarea adăugată a intervenției UE” este valoarea ce rezultă din acțiunea UE care depășește valoarea ce ar fi fost obținută dacă ar fi acționat doar statele membre.*

Propunerea urmărește să ofere sprijin financiar într-un spirit de solidaritate europeană cu statele membre care sunt puternic afectate. Această asistență financiară sprijină temporar creșterea cheltuielilor publice ale statelor membre, fiind acordată sub formă de împrumuturi, pentru a le ajuta să realizeze investiții publice urgente și majore în scopul sprijinirii industriei europene de apărare.

Instrumentul ar trebui să permită realizarea de investiții publice urgente și majore în industria europeană de apărare, vizând creșterea rapidă a capacității de producție a acesteia, îmbunătățirea disponibilității în timp util a produselor din domeniul apărării, accelerarea adaptării la schimbări structurale, precum și dezvoltarea industrială a unor noi produse din domeniul apărării sau modernizarea celor existente, pentru a însoți eforturile de creștere rapidă a capacității de producție a

¹²

Astfel cum se menționează la articolul 58 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

industrii europene de apărare, îmbunătățind astfel aprovizionarea cu produse din domeniul apărării.

1.5.3. *Învățămintele desprinse din experiențele anterioare similare*

În urmă cu un deceniu, atunci când Uniunea s-a confruntat cu o criză financiară gravă, temeiul juridic reprezentat de articolul 122 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) a dovedit faptul că aduce valoare adăugată prin mobilizarea rapidă a asistenței financiare din partea Uniunii pentru statele membre care se confruntă cu dificultăți cauzate de un eveniment excepțional situat în afara controlului lor. Uniunea a adoptat, în baza acestui temei juridic, Regulamentul (UE) nr. 407/2010 al Consiliului din 11 mai 2010 de instituire a unui mecanism european de stabilizare financiară (MESF). Acest instrument a oferit asistență financiară din partea Uniunii Portugaliei și Irlandei, precum și finanțare-punte Greciei prin împrumuturi *back-to-back*. Acest temei juridic a fost utilizat, de asemenea, pentru a oferi asistență financiară statelor membre care s-au confruntat cu perturbări economice grave cauzate de criza provocată de pandemia de COVID-19, pentru finanțarea reducerii timpului de muncă sau a unor măsuri similare menite să-i protejeze pe angajați și pe lucrătorii independenți și, astfel, să reducă incidența șomajului (SURE).

Temeiul juridic și tehnica nu se limitează însă doar la situațiile de criză financiară sau sanitară, ci pot fi utilizate în cazul oricărui eveniment extraordinar situat în afara controlului statelor membre; prin urmare, ele ar putea fi utilizate, de asemenea, în cazul crizei actuale legate de situația de securitate și de impactul acesteia asupra economiei europene.

1.5.4. *Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual și posibilele sinergii cu alte instrumente corespunzătoare*

Instrumentul SAFE propus completează sprijinul acordat de Uniune inițiativelor privind Ucraina, în special Mecanismul pentru Ucraina, și instrumentele de urgență menite să sprijine industria europeană de apărare, adoptate ca răspuns la războiul de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei, în special Regulamentul ASAP, Regulamentul EDIRPA și viitorul Regulament EDIP.

1.5.5. *Evaluarea diferitelor opțiuni de finanțare disponibile, inclusiv a posibilităților de realocare a creditelor*

Nu se aplică

1.6. Durata propunerii/inițiativei și a impactului său financiar

☒ durată limitată

- ☐ de la [ZZ/LL]2025 până la [31/12]2030
- ☐ impactul financiar din AAAA până în AAAA pentru creditele de angajament și din AAAA până în AAAA pentru creditele de plată.

☐ durată nelimitată

- punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate din AAAA până în AAAA,
- urmată de o perioadă de funcționare la capacitate maximă.

1.7. Metoda (metodele) de execuție a bugetului planificată (planificate)¹³

☒ Gestione directă asigurată de Comisie

- ☐ prin intermediul serviciilor sale, inclusiv al personalului din delegațiile Uniunii;
- ☐ prin intermediul agențiilor executive;

☐ Gestione partajată cu statele membre

☐ Gestione indirectă, cu delegarea sarcinilor de execuție bugetară:

- ☐ țărilor terțe sau organismelor pe care le-au desemnat acestea;
- ☐ organizațiilor internaționale și agențiilor acestora (a se preciza);
- ☐ Băncii Europene de Investiții și Fondului European de Investiții;
- ☐ organismelor menționate la articolele 70 și 71 din Regulamentul financiar;
- ☐ organismelor de drept public;
- ☐ organismelor de drept privat cu misiune de serviciu public, cu condiția să li se furnizeze garanții financiare adecvate;
- ☐ organismelor de drept privat dintr-un stat membru care sunt responsabile cu punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat și cărora li se furnizează garanții financiare adecvate
- ☐ organismelor sau persoanelor cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în cadrul politicii externe și de securitate comună, în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană, și care sunt identificate în actul de bază relevant
- ☐ organismelor stabilite într-un stat membru, reglementate de dreptul privat al unui stat membru sau de dreptul Uniunii și eligibile pentru a li se încredința, în conformitate cu normele sectoriale, execuția unor fonduri sau a unor garanții bugetare ale Uniunii, în măsura în care aceste organisme sunt controlate de organisme de drept public sau de organisme de drept privat cu misiune de serviciu public și beneficiază de garanții financiare adecvate care sunt furnizate sub formă

¹³

Explicații detaliate privind metodele de execuție a bugetului, precum și trimiterile la Regulamentul financiar sunt disponibile pe site-ul BUDGpedia:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

de răspundere solidară din partea organismelor de control sau de garanții financiare echivalente și care pot fi limitate, pentru fiecare acțiune, la cuantumul maxim al sprijinului din partea Uniunii.

Observații

Propunerea de regulament se bazează pe articolul 122 din TFUE. Prin urmare, propunerea de regulament poate avea doar un caracter temporar. Având în vedere necesitatea de a transmite rapid comenzi industriei europene de apărare și de a asigura consolidarea capacităților industriale, prezentul regulament trebuie să fie limitat la 5 ani.

2. MĂSURI DE GESTIUNE

2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare

Propunerea de regulament prevede o clauză de raportare (articolul 15). În termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentului regulament și, dacă este cazul, în fiecare an ulterior, Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la utilizarea asistenței financiare și la persistența evenimentelor excepționale care justifică aplicarea și adoptarea prezentului regulament.

2.2. Sistemul (sistemele) de gestiune și de control

2.2.1. *Justificarea metodei (metodelor) de execuție bugetară, a mecanismului (mecanismelor) de punere în aplicare a finanțării, a modalităților de plată și a strategiei de control propuse*

Propunerea de regulament stabilește reguli prudențiale pentru gestionarea riscurilor aferente portofoliului de credite (articolele 12, 13 și 14)

2.2.2. *Informații privind riscurile identificate și sistemul (sistemele) de control intern instituit(e) pentru atenuarea lor*

2.2.3. *Estimarea și justificarea raportului cost-eficacitate al controalelor (raportul dintre costurile controalelor și valoarea fondurilor aferente gestionate) și evaluarea nivelurilor preconizate ale riscurilor de eroare (la plată și la închidere)*

2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

Propunerea de regulament stabilește norme de control și de audit (articolul 14). Comisia se asigură că în contractul încheiat cu statul membru beneficiar în scopul punerii în aplicare a asistenței financiare a Uniunii acordate în cadrul instrumentului SAFE sunt prevăzute dispozițiile necesare privind controalele și auditurile. Se aplică normele prevăzute la articolul 220 din Regulamentul financiar.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)

- Linii bugetare existente

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul de cheltuieli	Contribuție			
	Numărul	Dif./Nedif. ¹⁴	din partea țărilor AELS ¹⁵	din partea țărilor candidate și potențial candidate ¹⁶	din partea altor țări terțe	alte venituri alocate
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./Nedif. f.	DA/NU	DA/NU	DA/NU	DA/NU
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./Nedif. f.	DA/NU	DA/NU	DA/NU	DA/NU
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./Nedif. f.	DA/NU	DA/NU	DA/NU	DA/NU

3.2. Impactul financiar estimat al propunerii asupra creditelor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra creditelor operaționale

- ☒ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite operaționale
- ☐ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite operaționale, conform explicațiilor de mai jos

¹⁴ Dif. = credite diferențiate / Nedif. = credite nediferențiate.

¹⁵ AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

¹⁶ Țările candidate și, după caz, candidații potențiali din Balcanii de Vest.

3.2.1.1. Credite din bugetul votat

milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual	5	Securitate și apărare
--	----------	------------------------------

DG DEFIS			Anul	Anul	Anul	Anul	TOTAL CFM 2021-2027
			2024	2025	2026	2027	
TOTAL credite operaționale	Angajamente	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plăți	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul unor programe specifice		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL credite în cadrul RUBRICII 5 din cadrul financiar multianual	Angajamente	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plăți	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

			Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL CFM 2021-2027
• TOTAL credite operaționale (toate rubricile operaționale)	Angajamente	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plăți	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul unor programe specifice (toate rubricile operaționale)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1-6 din cadrul financiar multianual (Suma de referință)	Angajamente	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plăți	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Rubrica din cadrul financiar multianual		7	„Cheltuieli administrative” ¹⁷				
DG DEFIS			Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL CFM 2021- 2027
•Resurse umane			0,000	4,512	6,768	6,768	18,048
• Alte cheltuieli administrative			0,000	0,046	0,100	0,100	0,246
TOTAL pentru DG DEFIS		Credite	0,000	4,558	6,868	6,868	18,294

DG BUDG			Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL CFM 2021- 2027
• Resurse umane			0,000	0,376	0,376	0,376	1,128
• Alte cheltuieli administrative			0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL pentru DG BUDG		Credite	0,000	0,376	0,376	0,376	1,128
TOTAL credite în cadrul RUBRICII 7 din cadrul financiar multianual		(Total angajamente = Total plăți)	0,000	4,934	7,244	7,244	19,422

milioane EUR (cu trei zecimale)

		Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL CFM 2021-2027
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1-7	Angajamente	0,000	4,934	7,244	7,244	19,422
din cadrul financiar multianual	Plăți	0,000	4,934	7,244	7,244	19,422

¹⁷

Pentru determinarea creditelor necesare, ar trebui utilizate cifrele anuale privind costurile medii disponibile pe pagina web BUDGpedia.

3.2.2. Realizările preconizate finanțate din credite operaționale (nu se completează pentru agențiile descentralizate)

Credite de angajament în milioane EUR (cu trei zecimale)

A se indica obiectivele și realizările			Anul 2024		Anul 2025		Anul 2026		Anul 2027		A se introduce atâtia ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea secțiunea 1.6)						TOTAL	
	REALIZĂRI																	
	Tip ¹⁸	Costur i medii	Nr.	Costur i	Nr.	Costur i	Nr.	Costur i	Nr.	Costur i	Nr.	Costu ri	Nr.	Costur i	Nr.	Costur i	Total nr.	Total costuri
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 1 ¹⁹ ...																		
- Realizare																		
- Realizare																		
- Realizare																		
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 1																		
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 2 ...																		
- Realizare																		
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 2																		
TOTALURI																		

¹⁸ Realizările se referă la produsele și serviciile care trebuie furnizate (de ex.: numărul de schimburi de studenți finanțate, numărul de km de drumuri construiți etc.).
¹⁹ Conform descrierii din secțiunea 1.3.2. „Obiectiv(e) specific(e)”.

3.2.3. Sinteza impactului estimat asupra creditelor administrative

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite cu caracter administrativ
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite cu caracter administrativ, conform explicațiilor de mai jos

3.2.3.1. Credite din bugetul votat

CREDITE VOTATE	Anul	Anul	Anul	Anul	TOTAL 2021-2027
	2024	2025	2026	2027	
RUBRICA 7					
Resurse umane	0,000	4,888	7,144	7,144	19,176
Alte cheltuieli administrative	0,000	0,046	0,100	0,100	0,246
Subtotal de la RUBRICA 7	0,000	4,934	7,244	7,244	19,422
În afara RUBRICII 7					
Resurse umane	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Alte cheltuieli cu caracter administrativ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal în afara RUBRICII 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL	0,000	4,934	7,244	7,244	19,422

3.2.3.2. Credite din venituri alocate externe

VENITURI ALOCATE EXTERNE	Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL 2021-2027
RUBRICA 7					
Resurse umane	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Alte cheltuieli administrative	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal de la RUBRICA 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
În afara RUBRICII 7					
Resurse umane	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Alte cheltuieli cu caracter administrativ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal în afara RUBRICII 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3.3. Total credite

TOTAL CREDITE VOTATE + VENITURI ALOCATE EXTERNE	Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL 2021-2027
RUBRICA 7					
Resurse umane	0,000	4,888	7,144	7,144	19,176
Alte cheltuieli administrative	0,000	0,046	0,100	0,100	0,246
Subtotal de la RUBRICA 7	0,000	4,934	7,244	7,244	19,422
În afara RUBRICII 7					
Resurse umane	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Alte cheltuieli cu caracter administrativ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal în afara RUBRICII 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL	0,000	4,934	7,244	7,244	19,422

Necesarul de credite pentru resursele umane și pentru alte cheltuieli cu caracter administrativ va fi acoperit de creditele direcției generale (DG) respective care sunt deja alocate pentru gestionarea acțiunii și/sau au fost redistribuite intern în cadrul DG-ului respectiv, completate, după caz, cu resurse suplimentare care ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii anuale de alocare și ținând seama de constrângerile bugetare.

3.2.4. Necesarul de resurse umane estimat

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos

3.2.4.1. Finanțare din bugetul votat

Estimări în echivalent normă întreagă (ENI)²⁰

CREDITE VOTATE		Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	Anii 2028- 2030
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)						
20 01 02 01 (la sediu și în reprezentanțele Comisiei)		0	26	38	38	38
20 01 02 03 (delegațiile UE)		0	0	0	0	0
01 01 01 01 (cercetare indirectă)		0	0	0	0	0
01 01 01 11 (cercetare directă)		0	0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza)		0	0	0	0	0
• Personal extern (în ENI)						
20 02 01 (AC, END din „pachetul global”)		0	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END și JPD în delegațiile UE)		0	0	0	0	0
Linie de sprijin admin. [XX.01.YY.YY]	- la sediu	0	0	0	0	0
	- în delegațiile UE	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END - cercetare indirectă)		0	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END – cercetare directă)		0	0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza) – rubrica 7		0	0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza) – în afara rubricii 7		0	0	0	0	0
TOTAL		0	26	38	38	38

²⁰

Vă rugăm să precizați după tabel câți ENI din numărul indicat sunt deja alocați gestionării acțiunii și/sau pot fi redistribuiți în cadrul direcției generale pe care o reprezentați și ce nevoi nete aveți.

Numărul de ENI de mai sus reprezintă necesarul de resurse suplimentare pentru a gestiona activitățile DG DEFIS și DG BUDG.

3.2.4.2. Finanțare din venituri alocate externe

VENITURI ALOCATE EXTERNE		Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	Anii 2028- 2030
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)						
20 01 02 01 (la sediu și în reprezentanțele Comisiei)		0	0	0	0	0
20 01 02 03 (delegațiile UE)		0	0	0	0	0
01 01 01 01 (cercetare indirectă)		0	0	0	0	0
01 01 01 11 (cercetare directă)		0	0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza)		0	0	0	0	0
• Personal extern (în echivalent normă întreagă)						
20 02 01 (AC, END din „pachetul global”)		0	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END și JPD în delegațiile UE)		0	0	0	0	0
Linie de sprijin admin. [XX.01.YY.YY]	- la sediu	0	0	0	0	0
	- în delegațiile UE	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END - cercetare indirectă)		0	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END – cercetare directă)		0	0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza) – rubrica 7		0	0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza) – în afara rubricii 7		0	0	0	0	0
TOTAL		0	0	0	0	0

3.2.4.3. Necesarul total de resurse umane

TOTAL CREDITE VOTATE + VENITURI ALOCATE EXTERNE		Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	Anii 2028- 2030
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)						
20 01 02 01 (la sediu și în reprezentanțele Comisiei)		0	26	38	38	38
20 01 02 03 (delegațiile UE)		0	0	0	0	0
01 01 01 01 (cercetare indirectă)		0	0	0	0	0
01 01 01 11 (cercetare directă)		0	0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza)		0	0	0	0	0
• Personal extern (în echivalent normă întreagă)						
20 02 01 (AC, END din „pachetul global”)		0	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END și JPD în delegațiile UE)		0	0	0	0	0
Linie de sprijin admin. [XX.01.YY.YY]	- la sediu	0	0	0	0	0
	- în delegațiile UE	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END - cercetare indirectă)		0	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END – cercetare directă)		0	0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza) – rubrica 7		0	0	0	0	0

Alte linii bugetare (a se preciza) – în afara rubricii 7	0	0	0	0	0
TOTAL	0	26	38	38	38

Personalul necesar pentru punerea în aplicare a propunerii (în ENI):

	Personal ce urmează să fie acoperit de personalul actual disponibil în cadrul serviciilor Comisiei	În mod excepțional, personal suplimentar*		
		Personal ce urmează să fie finanțat în cadrul rubricii 7 sau Cercetare	Personal ce urmează să fie finanțat de la linia BA	Personal ce urmează să fie finanțat din taxe
Posturi din schema de personal	38		N/A	
Personal extern (AC, END, INT)				

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate de:

Funcționari și personal temporar	Pentru a gestiona pachetul de împrumuturi în valoare de 150 de miliarde EUR, este nevoie de personal suplimentar. Personalul dedicat gestionării FEA (Fondul european de apărare), ASAP și EDIRPA este deja insuficient pentru a gestiona programele FEA/ ASAP/EDIRPA. În continuare: un rezumat al atribuțiilor În 2025, sprijin general administrativ, financiar și tehnic; coordonare și punere în aplicare; elaborarea cadrului juridic; faza 1 – pregătirea cererilor de „propuneri”, evaluarea „propunerilor” și pregătirea deciziilor de punere în aplicare ale Consiliului (include evaluarea + „dialogul” cu SM în cauză cu privire la măsurile propuse); faza 2 - pregătirea acordurilor de împrumut. În 2026 și 2027, sprijin general; coordonare și punere în aplicare; elaborarea cadrului juridic; faza 1 - pregătirea cererilor de „propuneri”, evaluarea „propunerilor” și pregătirea deciziilor de punere în aplicare ale Consiliului (include evaluarea + „dialogul” cu SM în cauză cu privire la măsurile propuse); faza 2 - pregătirea acordurilor de împrumut; faza 3 - monitorizare, control, plăți și raportare.
Personal extern	

3.2.5. *Prezentare generală a impactului estimat asupra investițiilor legate de tehnologia digitală*

Obligativ: în tabelul de mai jos ar trebui inclusă cea mai bună estimare a investițiilor legate de tehnologia digitală care rezultă din propunere/inițiativă.

În mod excepțional, atunci când este necesar pentru punerea în aplicare a propunerii/inițiativei, creditele de la rubrica 7 ar trebui prezentate la linia desemnată.

Creditele de la rubricile 1-6 ar trebui reflectate drept „Cheltuieli de politică IT pentru programele operaționale”. Aceste cheltuieli se referă la bugetul operațional care

trebuie utilizat pentru reutilizarea/cumpărarea/dezvoltarea platformelor/instrumentelor IT direct legate de punerea în aplicare a inițiativei și pentru investițiile asociate acestora (de exemplu licențe, studii, stocarea datelor etc.). Informațiile prezentate în acest tabel ar trebui să fie coerente cu detaliile prezentate la secțiunea 4 „Dimensiunile digitale”.

TOTAL credite pentru componenta digitală și IT	Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL CFM 2021- 2027
RUBRICA 7					
Cheltuieli IT (corporative)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal de la RUBRICA 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
În afara RUBRICII 7					
Politica de cheltuieli IT privind programele operaționale	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal în afara RUBRICII 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual

Propunerea/inițiativa:

- ☒ poate fi finanțată integral prin realocarea creditelor în cadrul rubricii relevante din cadrul financiar multianual (CFM)

Regulamentul nu are niciun impact asupra bugetului operațional.

- ☐ necesită utilizarea marjei nealocate din cadrul rubricii corespunzătoare din CFM și/sau utilizarea instrumentelor speciale, astfel cum sunt definite în Regulamentul privind CFM
- ☐ necesită revizuirea CFM

3.2.7. Contribuțiile terților

Propunerea/inițiativa:

- ☒ nu prevede cofinanțare din partea terților
- ☐ prevede cofinanțare din partea terților, estimată mai jos:

Credite în milioane EUR (cu trei zecimale)

	Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	Total
A se preciza organismul care asigură cofinanțarea					
TOTAL credite cofinanțate					

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

- ☒ Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.
- ☐ Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:

- ☐ asupra resurselor proprii
- ☐ asupra altor venituri
- ☐ vă rugăm să precizați dacă veniturile sunt alocate unor linii de cheltuieli

4. DIMENSIUNILE DIGITALE

4.1. Cerințe cu relevanță digitală

Nu se aplică

4.2. Date

Nu se aplică

4.3. Soluții digitale

Nu se aplică

4.4. *Evaluarea interoperabilității*

Nu se aplică

4.5. Măsurile de sprijinire a implementării digitale

Nu se aplică.